

SOVIETUOS GYVENIMAS NUOLATOS EINA GERYN

Algos Per Kelis Metus Pakeltos Net Trigubai

Visi Kultūriniai ir Poilsio Patogumai Priemami ir Mažiau Uždirbantiems Darbininkams

VAKARAIŠ GALI LANKYTI SPECIALES NEMOKAMAS MOKYKLAS

New York, Kovo 25.—Walter Duranty, specialus New York Times korespondentas, praneša iš Maskvos sekanti:

"1928 metais, kada buvo pradėtas pirmas penkių metų planas, darbininkų ir tarnautojų Sovietų Sąjungoj buvo apie 12,000,000. Šiandien yra 26,000,000. 1928 metais bendrai darbininkai per metus gavo algų 8,000,000,000 rublių; dabar gauna 71,000,000,000 rublių.

"1926 metais buvo priskaitoma 1,500,000 bedarbių; dabar nėra nei vieno. Dar didesnė svarbą sudaro duodami patogumai jauniems ir nelavinantiems darbininkams prasilavinti ir pagerinti savo būvį.

"Laisvos naktinės klasės ir visi techninio lavinimo būdai —neminint nebuvimo jokių ap-sunkinimų istoti į unijas, kas daugelyje vakarinių kraštų reiškia aukštą tvorą tarp lavintų ir nelavintų darbininkų—davė stebėtinus rezultatus čionai.

"Tyrinėjimas 7,000 jaunų darbininkų, dirbančių devyniuose svarbiausiuose industriniuose centruose, parodė, kad jų algos nuo sausio mėn. 1 dienos 1931 metų iki gruodžio mėn 1935 metų pakilo trigubai, kaip rezultatas pakylimo jų kvalifikacijos per specialų lavinimą. Prie to, nemokamos medicinės pagalbos, sporto ir atostogų galimybes per pastaruosius penkis metus žymiai padidėjo—taipgi ir namais aprūpinimas—nors Sovietų 'savikritika' nurodo, kad to dar nepakanka.

"Taipgi jaučiamas žymus padidėjimas maisto ir drabužių ir kainų nuopulimas. Tokiu būdu, bendras Maskvos darbininkų suvartojimas pakilo, lyginant 1936 metus su 1909 metų, sekanti:

"Mėšos ir riebalų, dvigubai; žuvies, penkis kartus; cukraus, tris ir pusė karto; duonos pusantro karto; bulvių 46 nuoš. Drabužių sunaudojama daugiau 40 nuosimčių, negu trys metai atgal, kas skaitoma tris kartus daugiau, negu prieškariniai laikai.

"Prie to viso, socialė aprauda ir, kaip čia vadina, 'kultūrinės sąlygos', kurios apima viską pradedant plaukiojimo ir čiuožimo vietomis, futbolo stadionais ir baigiant operų namais, teatrais ir kino teatrais, su tokiomis įžangomis, kad net mažiausiai uždirbantiems darbininkui tas viskas prieinama.

"Sulyg vėlesnių statistikų, vidutinė Sovietų Sąjungos darbininko alga 230 rublių į mėnesį." Turint mintyje, kad daugumo Europos šalių darbininkai neuždirba į mėnesį nei 20 dolerų, tai Sovietų Sąjungoj vidutinė darbininko alga (230 rublių arba \$46.00) su visokiais kitais palengvinimais ir nemokama medicale pagalba, nemo-kamu mokslu ir t.t., yra trigubai didesnė. Dauguma Sovietų Sąjungos darbininkų uždirba daugiau, negu 230 rublių.

SENIŪNAS ATIDAVĖ POLICIAI ATSIŠAUKIMUS

Simonių vals. Juodpenų km. seniūnas J. Spaicys pakelėję rado pribarstytą 20 komunistinių atsisaukimų, kuriuos perdavė policijai.

Buvo įtartas K. Stany, kad jis atsisaukimas gamins ir platinės. Stany buvo suimtas ir patrauktas kaltinamuoju.

Rūmai Stanį išteisino.

Toronto, Kovo 31. — Gegužės Pirmos minėjimo komitetas planuoja atsikviesti Ispanijos liaudies valdžios atstovą ant Pirmos Gegužės paminėjimo.

SUEME INDIJOS LIAUDIES VADUS, KAD IŠVENGT STREIKO

Calcuta, Kovo 29. — Anglijos viršininkai Indijoj suėmė Indijos Nacionalistų Kongreso vadus, kad išvengt streiko.

Susikirtimas su tais viršininkais įvyko delto, kad kongreso vadai atsisakė sudaryti valdžią, nors kongresas turi daugumą atstovų Indijos seime. O tie atsisakė sudaryti valdžią todėl, kad Anglijos valdžios atstovai atsisakė užtikrinti jiems laisvę veikti sulyg konstitucijos.

S.S.R.S. Orlaviai Nuneš Tankus Užpakalin Prieš

Toronto, Kovo 27.—"Sovietų oro jėgos," rašo Toronto Daily Star korespondentas Webb Miller, "atsiekė didelius pasiekimus nunešdami prieš užpakalin kareivių, kulkosvaizdžių, lengvos artilerijos ir net tankų."

"Kariškuos žaidimuose sovietų lakūnai ir parašitistai aplaikė didelius pasiekimus. Vieną kartą jie orlaviais nunešė 2,200 vyrų 100 mylių ir nuleido žemyn parašitistais, tik per kelias minutes. Kareiviai su saviem turėjo kulkosvaizdžius, o amunicija buvo nuleista atskirais parašitistais. Laikė 10 minučių kareiviai susiformavo ir apsupo tokį lauko šmota, į kurį galima buvo nuleisti kitus 3,000 kareivių, kurie su kulkosvaizdžiais pribuvo už valandos laiko.

"Apskaičiuojama, kad 160,000 vyrų išlavinti skraidytuvais, kurie naudojami laivinimui ir sportui. Sakoma, kad sovietai nori išlavinti 150,000 gerų lakūnų."

Fašistai negali nukariauti mažai ginkluotos Ispanijos. O ką jie darys tokiai šaliai, kaip Sovietų Sąjunga?

Duplessis Kišasi į Montre- alo Miesto Reikalus

Montreal, — Duplesio valdžia ne tik reakcinius įstatymus leidžia, bet ir į buržuazinį miestų administracijų reikalus kišasi. Tą parodo atsitikimas su Montrealu.

Jis įsakė provincialei policijai padaryti užpuolimą ant Montrealo miesto pašalpos komisijos raštinės ir paimti ją savo žinion.

Pildydama Duplesio įsakymą, provincialei policijai užėmė pašalpos komisijos raštinę, visus tarnautojus pavarė, prie dokumentų pastatė sargybą, o pašalpagavims pašalpus išdavimą sutrukė. Tas viskas atliktą tikslu "sugauti" sukčius.

Miesto valdyba tokį Duplesio elgesį pasmerkė ir pareikalavo, kad Duplessis savo rankas nuo pašalpos komisijos atsiimtų. Valdyba nesanti priešinga provinciale valdžios priežiūrai, bet priešinga tokiems hitleriškiems metodams.

Tarnautojai ešą jau sugrąžinti, bet provincialei policijai iš dviejų oficerių jiems viršinkin-kauja.

JAPONIJOS POLICIJA SU- ĖMĖ 400 DARBIEČIŲ

Tokio, Japonija.—Pastaruoju metu Japonijos policija suėmė 400 darbiečių veikėjų. Apie tai nieko nerašoma Japonijos spaudoj. Jie kaltinami skleidime komunistinės propagandos. Tikre-nybėje, tai jie suimti už tai, kad Japonijos reakcionieriai sten-gijasi nuslopinti opozicijos kly-mą.

Unijos Mobilizuoja Narius Rėmimui Bilius 62

Toronto, Ont. — Kuone visos unijos Ontarijos provincijoj mobilizuoja savo narius palaikymui Bill 62, kuris įteiktas seimui priimti.

Unijų susirinkimuose priimamos rezolucijos, reikalaujančios priimti bilių.

Nei vienas įstatymas taip nepaėpjo unijoms, kaip šis, nes jis nori apsaugoti darbininkų teises organizuotis į tokias unijas, kokios jiems patinka.

"Samdytojai visuomet turėję teisę organizuotis, todėl ir darbininkai turi turėti tokį pat teisų užtikrinimą," pareiškė sukniasiuvių organizatorius Alex Richman.

Minėtą bilių įteikti seimui J. S. Woodsworth, CCF lyderis. Bilius pagamintas Trades and Labor Congress'o.

DAR NAUJA STREIKAVI- MO TAKTIKA

Cornwall, Kovo 29.—Čia generalinėj ligoninėj studentės nuresės paskelbė gulėjimo streiką. Ir jis buvo labai sėkmingas, nes už trijų valandų jų reikalavimas buvo išpildytas. Streike dalyvavo 15 merginų.

"Taika Pavojuje," Sako Pasaulinis Komitetas

Toronto, Kovo 27.—Čia gautas atsisaukimas Pasaulinio Komiteto prieš Karą ir Fašizmą, kuriame visi demokratijos mylėtojai šaukiami kovon už gelbėjimą Ispanijos demokratijos.

Pasaulinis Komitetas prieš Karą ir Fašizmą nurodo, kad demokratinės šalys negerai elgiasi Ispanijos klausimu. Pirmiausia, tai jos Ispaniją nusikriaudė su nesikišimo paktu. Jos ištikimai pildė tą paktą, o nesulaikė fašistų, kurie teikia paramą Ispanijos fašistams. Dabar jos rengiasi prie blokados, nors gerai žināncios, kad fašistai vistiek jai apeis ir teiks pagalbą fašistams.

"Leisti ir toliau užsienio interventams pulti ant Ispanijos, reikiama pirmoj vietoj, pasisakyti prieš taiką, už karą," sako komitetas.

"Todel, visi žmonės, kurie remia demokratiją ir taiką, turi vienytis ir reikalauti, kad Italijos ir Vokietijos armijos būtų išbrauktos iš Ispanijos, ir kad Tautų Lyga panaudotų 10 skyrių savo sutarties, kuris užtikrina teritorinį ir politinį Ispanijos nepriklausomybę."

Komunistų Partija Šaukia Gelbėti Demokratiją

Montreal, Kovo 27.—Kanados Komunistų Partijos Kvebeko provincijos distrikto komitetas savo pareiškimė šaukia visus darbininkus ir demokratijos mylėtojus stoti kovon už gryną demokratijos Kvebeko provincijoj.

Jis nurodo, kad priėmimas prieškomunistinio įstatymo yra pradžia visuotinos atakos ant darbininkų ir progresyvių jėgų visoj provincijoj.

Suėmimas amalgameitų unijos vadų ir apkaltinimas jų "korporacijoj," suėmimas Richmano ir apkaltinimas pasikišime ant Rothembergo gyvybės, Kolumbo vyčių šauksmai ir grumojimai per jėgą uždaryti darbininkų klubus, laivų savininkų šauksmai, kad jie nenusiųs darbininku, apsiginklavusių "šautuvais ir asarinėmis bombomis," sako partijos komitetas, yra ženklai to visuotinio puolimo ant demokratinų teisų, kad sutriuškinti opoziciją Duplesio režimui.

Partijos komitetas nurodo, kad visiems demokratijos mylėtojams stovi užduotis tą puolimą atmušti ir išgelbėti demokratiją Kvebeko provincijoj.

Trockistai Planavo Suvaryt Darbininkus Salesna ir Sunaikint

Karu su Fašistais Rengė Sukilimus, Kad Nuversti Ladies Valdžią Valencijoj

SLAPTAI PALAIKE RYSIUS SU FRANKO VALDŽIA

Valencija, Kovo 29.—Liaudies valdžios orngani paskelbė, kad jie suėmė Eduardo Garre, trockistinio jaunimo vadą, ir kitus trockistus, kuriuos susekė rengiant sukilimą Valencijoj, laikiną Ispanijos sostinėj.

Trockistai buvo sugauti fašistiniame suokalbyje liaudies valdžios slaptosios policijos. Vidaus reikalų ministerijos žinio-nis, Garrie rinkęs aukas fašistinėms grupėms ir parūpinęs unijines knygytes ir Liaudies Fronto Partijų narių kortas.

Slapta fašistų organizacija planavo užimti Valencijos radio stotį ir per radio atsikreipti į darbininkus Liaudies Fronto komiteto vardu, kad jie rinktųsi į unijų svetaines.

Darbininkams susirinkus į svetaines, jos būtų buvę užrakintos ir paskui dinamitu iš-sprogdintos kartu su tenai esančiais darbininkais. Fašistai trockistais laukė tik momentą, kada Franko atakos susilpnin-tų liaudies valdžią.

Sugauti dokumentai rodo, kad trockistai su fašistais turėjo sąrašus įvairių liaudies fronto veikėjų, kuriuos po sukilimo būtų žudė.

Trockistai su fašistais šnipinėjo Franko naudai ir organi-zavo teroristines grupes puolimui ant liaudies fronto vadų.

Jie turėjo sučiupę apie 20 radio aparatų, kuriuos naudojo susiršimui su fašistais už fronto. Penkiolika buvo pasiųsta į Madridą, o kiti buvo laikomi Valencijoj.

Trockistai parūpino fašistams unijų laikams naudojamo popierio su antgalvais ir gumines štampas. Tokiu būdu jiems buvo lengva įlysti į laudies fronto sąrašus ir šnipinėti.

Jie turėjo užtektinai pinigų ir ginklų ir palaikė ryšius su fašistiniais centrais Palmoj ir Salamancoj.

Kiek anksčiau Madride buvo suimta daug trockistų, kurie planavo nužudyti Kabalero ir kitus liaudies vadus.

Trockistai Puola Socialis- tinį Jaunimą Montreale

Montreal, Kovo 27.—Kuomet Co-operative Commonwealth Youth Movement skyrus išmėtė du trockistus, trockistai buvo priversti nusimaskuoti ir pasirodyti, ko jie siekia landy-dami po darbininkų organizacijas.

Savo atsisaukime, kurį dalina socialistiniam jaunimui, trockistai sako, kad dalis skyriaus narių yra svetimi revoliuciniam socializmui. Skyrius ešąs kontroliuojamas biurokratu ir stovjis ant kelio darbininkų judėjimui. Jie norėję laimėti ilinuis narius savo pusen, tai yra Trockio, bet biurokratai pastebėję ir išmėtė juos lauk. Matote, ir CCF jaunime atsirado "biurokratai," kada juos išmėtė. Iki šiol tik komunistus tame kalti-no.

SUZEISTAS KANADIETIS ISPANIJOS LIAUDIES TALKININKAS

Toronto, Kovo 29. — Mrs. Margaret L. Ryan gavo laišką nuo savo sūnaus, Lawrence Ryan, kuriame jis rašo, kad jis guljis ligoninėj suzeistas.

Oshawa, Kovo 31.—Čia laukiam visuotinio streiko General Motors darbininkų.

VOKIETIJA PER DU METU GINKLAVIMUISI IŠLEIDO \$12,400,000,000

Berlinas, Kovo 29. — N u o 1934 metų Vokietija apsiginlavimui išleido \$12,400,000,000. Reguliarės armijos turinti 800,000. Vokietija dabar turinti 1,500 tankų ir apie 4,000 orlaivų.

GELŽKELIEČIAI LAIMEJO S A V O REIKALAVIMUS

Montreal, Kovo 30.—Gelžke-lių kompanijos, pamatę, kad darbininkai nenusiels, sutiko patenkinti jų reikalavimus, nors ne visai tokioj tvarkoj, kokioj buvo statomi reikalavimai.

Vienas nuosimtis buvo atšauktas vasario mėnesį. Vieną nuosimtį atšauks balandžio mėnesį. Paskui po vieną nuosimtį kas du mėnesius, iki sausio mėn. Du nuosimčiai atšauks 1938 metų vasario mėnesį ir paskutinius du balandžio mėnesį.

Darbininkai norėjo greičiau atšaukti visą nukupojimą, bet ant galo truputį nusileido juos atstovaujanti vadai.

Montrealo Sukniasiuviai Rengiasi Streikui

Montreal, Kovo 30.—Kadangi suknelių industrijos savininkai atsisakė tartis su sukniasiuvių unijos atstovais, tai pradamas pristengimas visuoti-nam sukniasiuvių streikui.

Suknelių industrijoj dirba apie 10,000 darbininkų. Virš 3,000 jau priklauso International Ladies Garment Workers Unijai ir kasdien rašosi vis daugiau.

Unija reikalauja pripažinti uniją, pakelti algas, sumažinti valandų skaičių ir pagerinti darbo sąlygas.

Didelė Opozicija Aber- harto Planams

Edmonton, Kovo 30.—Maty-damas, kad opozicija skaitlin-gesnė ir atmes jo budžetė num-a t y t u s priešdarbininkiškus mokesčius, Aberhartas budžeto svarstymą atidėjo su tuo supratimu, kad tam tikra komisi-ja jį peržiūrėtų. Priėmimui budžeto būsianti susaukta specialė sesija.

Budžete buvo numatyta reikalauti, kad darbininkai išsiimty savo profesijos leidimus, už kuriuos valdžia būtų surinkus daug pinigų.

Atvažiuoja į Torontą Trydėsimts Detroitiečių

Draugas J. J. Butkus pranešė, kad iš Detroito atvažiuoja į Torontą 30 dainininkų-ųjų: 15 vyrų ir 15 merginų, kurie pildys programą Toronto lietuvių di-džiuliam koncerte balandžio 3 d., West End Temple, 1087 Queens Str. W.

Prašome visus torontiečius ir apylinkės lietuvius į koncertą atsilankyti punktualiai, nes koncertas prasidės 8 val. vakare. Atleikite visi. Tai pirmas toks koncertas Toronto lietuvių istorijoj.

Liaudies Armija Ir Toliau Laimi

Suplekė Fašistus ir Pietuose. Pasireiškia Sukilimai Franko Kariuomenėj; Sako Šimtus Sukilėlių Sušaudė Algecire ir Morokoj

ANGLIJA PERSPEJA FRANKO

Londonas, Kovo 29.—Kadangi Franko pareiškė, kad būtų daug geriau del Anglijos, jei sauo laivus laikytų nuosaliai Ispanijos vandeny, tai Anglijos valdžia pareiškė, jog ji netoleruos mažiausio trukdymo jos laivams.

BULGARIJOS UNIJOS VIE- NYJASI PRIES FASIZMĄ

Sofia, Bulgarija, Kovo 25.—Čia atsibuvo slapta visų progresyvių Bulgarijos unijų atstovų konferencija. Dalyvavo komunistai, reformistai ir kitų progresyvių unijų atstovai, kurie išrinko bendrą komitetą ir išleido pareiškimą, kuriame pažymi, kad visi darbininkai, komunistai, socialistai ir tikinti vienodai išnaudojami, todėl turi bendromis jėgomis kovoti prieš išnaudotojus ir jų valdžią.

Rašytojas Malraux Kalbės Massey Hall

Toronto, Kovo 29.—Ateinanti ketvirtadienį atvyksta Torontan rašytojas Malraux, Tarp-tautinio Oro Eskadrono koman-dierius, kurio vadovybėje buvo sunaikinta daug Ispanijos fa-sistų aerodromų ir orlaivių. A-pie 60 jo lakūnų užmušta. Jis pats sužeistas.

Ketvirtadieniję jis bus iškilm-ingai sutiktas Unian stotyje. Pereito karo veteranai rengiasi jau dabar.

Penktadienį vakare jis kalbės Massey Hall. Papasakos toni-tiečiams apie savo patyrimus Ispanijoj.

Prie to, dainuos žymūs dainininkai, pavyzdžiui, Senor Tito Fondes, garsus ispanas tenoras, ir Frank Taylor, kanadietis baritonas.

Visi darbininkai ir Ispanijos liaudies simpatikai kviečiami at-eiti.

Chicago, Ill., Kovo 30. — So-cialistų Partijos konvencijoj iš-duotas raportas rodo, kad 1936 metais partija nariais nupuo-lė iki 6,093 narių. Metai atgal tu-rėjo 16,656. Kaip matyt, troc-kietai neina sveikaton.

LAUDIEČIŲ ORO IR JŲRŲ JĖGOS DAUG STIPRESNĖS

Madridas, Kovo 30.—Per visą pereiną savaitę liaudiečiai plekė fašistus be atleidimo, šauniniame Madrido fronte, taipgi ir pietiniame uždavė didelius smūgius.

Guadalajara fronte fašistai buvo visai pakrikdyti. Italai bėgo visu smarkumu. Juos su-laikyti buvo atsistai karlistai, ispaniški fašistai, kurie atidarė ugnį į bėgančius italus ir daugelį užmušė.

Pietrytininiame fronte, apie Pozoblanco, fašistai, gelbstint 10,000 italų, norėjo paimti Almadain mainas, kurios randasi 80 mylių į pietus nuo Madrido, bet žygis visai susmuko. Fašistai vokiečiai ir italai, bėga panašiai, kaip jie bėgo Guadalajara fronte. Liaudiečiai mano pasto-ti kelią ir suduoti dar skaudes-nį smūgį.

Pasireiškia Sukilimai Franko Kariuomenėj

Gibraltar, Kovo 30. — Sako-ma, kad ispanai labai pasipikti-nė Italijos ir Vokietijos inter-ventacija ir reiškia neistikimybę fašistams. Del tos priežasties daugelį ispanų vokiečiai ir ita-liai sušaudė.

Čia gautomis žiniomis, išsi-feržęs sukilimas barakuose Al-gecire. Buvus iškelta Ispanijos respublikos vėliava. Sukilimas buvęs numalšintas. Visi sukili-mo vadai buvę sušaudyti.

London, Kovo 30. — Po visą Europą pasklydo žinios, kad pasireiškia sukilimai Franko teri-torijoj, Ispanijoj ir Morokoj.

Tangier'e, ispaniškoj Moro-koj, suimti keli šimtai kariškių ir civilių žmonių ir apie 50 nu-žudyta.

Bayone, Francija, Kovo 30.—Ešą daug išžudyta civilių ir kariškių po visą Ispaniją. Burgos mieste, du pulkininkai nusizudė reikšdami protestą prieš Itali-jos viešpatavimą.

Lojalistų Oro ir Jūrų Jėgos Stipresnės

Valencija, Kovo 30. — Liaudies laivynas pradėjo smarkų bombardavimą fašistų lizdų vi-suose pakraščiuose.

Valdžios atstovas pareiškė, kad dabar liaudies laivynas daug stipresnis už fašistų.

Po sukilimo išsiveržimo sto-kavę lojalistams laivų koman-dierių, bet dabar jau pavykė iš-lavinti.

Oro jėgos taip pat ima viršų ant fašistų oro jėgų.

NEDUODA FAŠISTAMS ATSIGAUTI

Madridas, Kovo 31.—Liaudie-čiai smarkiai muša fašistus Pozoblanco fronte. Baigia vyti iš mainų distrikto. Liaudiečiai pa-sistūmė pirmyn apie 10 mylių.

Franko Nusiskubino Mo- rokon Malšinti Sukilėlių

Casablanca, Franch Moroco, Kovo 31.—Ešą sužinota, kad Ceutoj iškelta 1,000 italų, kurie čia atgabenti malšinimui sukilimo prieš Franko režimą.

Kitos žinios sako, kad pats Franko atvyko į Moroką.

Sukilimui vadovauja 150 ispaniški karininkų, daugumoj lakūnai.

Tetuane ešą areštota 1,100 karininkų, kareivių ir civilių. 50 nužudyta.

Sukilimas prasidėjęs Tetuane ir plėčiasis po visą Moroką.

Reikalauja Nekišti Rankų Prie Prekinių Laivų

Valencija, Kovo 26.—Ispanijos užsienio reikalų ministeris Julio Alvarez del Vayo pasiuntė notą Anglijos valdžiai, kurioje reikalauja nekišti rankų prie Ispanijos prekybinių laivų.

"Ispanijos valdžia pasiilieka sau teisę kaip savistovis valsty-bė išgyvti sau ginklų ir amunicijos, kada ji nori ir kur ji gali ju gauti," sako jis savo notoj.

Jis toliau pažymi, kad karas Ispanijoj būtų senai pasibaigęs, jei ne ta nesikišimo komedija.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$2.00; pusei metų \$1.00. Visur kitur metams \$2.50; pusei metų \$1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balsu vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

ŽYMOS S.A.V. SOCIALISTAI PIJĖS TROCKISTUS

Pasipiktinę kenksmingais trockistų darbais, 36 Wisconsin valstijos socialistų veikėjai išleido pareiškimą, kuriame smerkė trockidų gynėjus ir reikalauja vyti iš Socialistų Partijos visus trockistus. Kaip Laisvė paduoda, minėtas pareiškimas sako sekančiai:

"Atsižūrint į tūlių mūsų partijos narių veiklą 'apgynimui Trockio' judėjime, mes matome reikalo mūsų partijos nariams pareikšti savo nuomonę tuo klausimu ir pašalinti panašius dalykus.

"Mes esame tos nuomonės, kad, nepaisant kokios pažūros laikytumės linku tūlių detaliu, neseniai įvykusių Maskvoje Radeck. ir 16-kos kutų trockistų teisme, mes galime sutikti su numonėmis žymųjų Betrecijos ir Sidnio Webby, kurie teigia, kad Sovietų Sąjungos teismai ir tribunolai yra teismais ir tribunolais darbininkų klasės teisėtumo.

"Mes lygiai esame įsitikinę teisingumu šito pareiškimo ne tik dėl liūdijimų, patiektų Sovietų teisme, ne tik dėl to, kad šiuos liūdijimus patvirtino eilė nepartinųjų užsieninių korespondentų panašių kaip Walter Duranty, bet taipgi dėl to fakto, kad šian dien vyriausiais Trockio ir trockistų gynėjais ir užtarytojais yra Hearstas ir jo spauda. Jeigu ne dėl ko kito, tai vien tik jau delto, kad kapitalistinė spauda ir Komitetas Gynimui Leono Trockio bando naudoti Maskvos teismus kaip priemones biourajimui ir puolimui Sovietų Sąjungos, turėtų išjūdinti visus socialistus į o poziciją prieš Hearstą ir trockistus.

"Palikdami nuošalyj visus teismus, mes pareiškiamo, kad apkaltnimas trockizmui pasilieka. Jų šių laukų darbai aiškiai rodo jų būvimą groivikais ir profašistais. Europoj, ir ypač Ispanijoj, mūnai jie veikia tam, kad suskaldžius darbininkų klasę. Si jų taktika neseniai pasiekė čikurą Ispanijoj, kai Socialistų Partija ir mūsų socialistinis vadas, Caballero, buvo priversti paleisti trockistų 'Darbininkų Marksistinę Partiją' ir išmesti juos iš Liaudies Fronto.

"Čia pat, Amerikoj, trockistai, veikdami per mūsų partiją, yra griežčiausiu Socialistų Partijos principų priešai. Jie veda smarkią kovą prieš Farmerių-Darbo Partiją bendrai ir sudarymą Farmerių-Darbo Progresyvio judėjimo ypatinai. Jie priešiniasi ir kovoja prieš progresyvio darbo unijų judėjimo centrą, Komitetą Organizavimui Pramoninės Organizacijos (CIO), ir atakuoja ne tik John Lewis, bet ir socialistinius draugus, veikiančius darbo unijose—Leoną Krzyckį, Powers Hapgood, ect. Darbininkų Susivienijime (Workers Alliance) trockistai dabar bando sugriauti judėjimą už palaišką ir praplėtimą WPA, ir jie ypač aičiai stengiasi puliti David Lasser, Workers Alliance vadą.

"Mūsų, kaip socialistų, nusistatymas linku Sovietų Sąjungos yra aiškiai pareikštas vadovaujantių Britanijos socialistų (Hendersono, Brailsfordo, Cole ir Laski). Pastarorojo, Laskio, žodžiai šandien turi didelę reikšmę:

"Šakysim, tegu ji bus padariusi klaidų ir suklupimu, Rusija visvien palieka socialistams vienu didžiuoju pagelbos klaičioj padėtyj faktū—juo ji stipresnė, tuo ji yra didesnė tarptautinės tautos vitimi. Rusija šiandien yra pasalyje viena didelė šalis, kurios klasiniai santykiai yra toki, kad leidžia jai būti tikra ir pastovia tautos troškėja.

"Mes nesipriešiam draugiškai Sovietų Sąjungos kritikai viduj mūsų Partijos, bet mes esame priešingai Partijos nariams, atsistojantiems ant tos pačios platformos ir susidedantiems su kovotojais prieš socializmą. Apart visko, mes pripažįstame mūsų priešu esant kapitalistinę klasę ir nepaliksim spragų pasaulio socialistinėj pozicijoj tiems priešams, kurie trokšta įeiti ir ją naikinti.

"Tuo būdu, mes nuoširdžiai reikalaujame, kad Partija uždraustų savo nariams daryti viešus pareiškimus, kenksmingus pasaulio socializmo idėjai, ir kad visi socialistai atsiskirtų nuo t. v. Trockio Gynimo Komiteto organizacijos, po kurios priedanga reakcinės anti-socialinės jėgos kaupiasi puolimui ant Sovietų Sąjungos ir pasaulio darbininkų judėjimo. Mes šaukiame į visus Partijos narius, ir ypatinai mūsų vadus, atsargiai daboti mūsų eiles nuo fašistų talkininkų, kurie apmaskuoja savo tikslus ultra-revoliucinėmis žodžiais.

"Tuo pačiu žygiu, mes reikalaujam, kad mūsų Partijos nacionalė konvencija išmestų iš partijos eilių visus trockistus, veikiančius Partijoj, kaip svetimus gaivalus, ir kurie, pasak draugo Paul Porterio jo neseniai pagamintoj brošiuroj pareiškimo, 'vedda liniją apskaičiuoto darbo groivimo, rimtai žeidžiančio visų socialistų įtaką', ir kurie nori sunaikinti mūsų Partiją ir socializmo idėją.

Šioj vietoj nekarta buvo pastebėta, kad trockistai padarys žalą socialistams, bet dabar jau patys socialistai pamatė. Beje, viršuj paduoto laiško socialistiniai laikraščiai netaipino.

REIKALAUKITE PRIIMTI BILIŲ 62

Trades and Labor Congress of Canada parengė įstatymo projektą, kuris taikomas apsaugojimui darbininkų nuo bosų diskriminacijos. Tas projektas sako, kad fabrikantai turi būti nuobauti, jei jie trukdo fabrikų ir kitų įmonių darbininkams organizuotis į unijas. Šį projektą seimui patiekė CCF vadas J. Woodsworthas. Tokiu būdu tas projektas dabar virto Bill 62.

Visas darbininkiškas judėjimas Kanadoj pripažįsta, kad tas įstatymo projektas yra labai naudingas visiems Kanados darbininkams, nes jis nori apsaugoti darbininkų teises organizuotis į unijas ir ginti savo reikalus. Bet jis nebus priimtas, jei darbininkai nedarys spaudimo. Už tai reikia visiems darbininkams rašyti laiškus savo konstitucijoj atstovams ir reikalauti, kad jie remtų tą bilių. Toronto Distrikto Trades and Labor Council pagamino tam tikras atvirutes, kurios pavaduos laiškus. Kiekvieno darbininko pareiga įsigyti atvirutę ir pasiųsti. Veikiausiai panašiai pasielgs ir kitų miestų unijų centrai. Bet jei nepagamins atviručių, tai pasiūkykite laiškus.

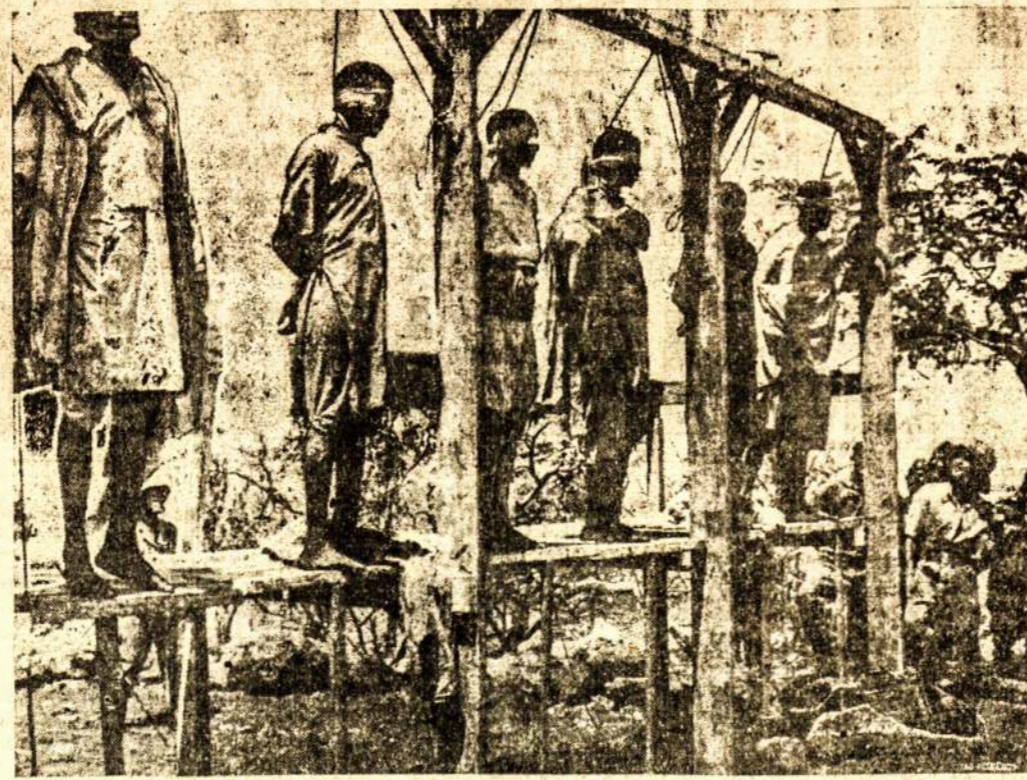
IR FEDERALĖ VALDŽIA RENGIASI REAKCIJAI

Quebeco provincijos valdžia jau priėmė įstatymą, kuriuomi mėgins sulaukyti darbininkų judėjimo augimą. Dabar ir federalė valdžia su teisingumo ministru priešakyje rengia pataisą įstatymui, kuris nusako Karališkosios Kanados Raitosios Policijos veikimą. Pataisa būsianti padaryta ta krypčiai, kad minėta policija galėtų apimti plačiau, palaikyti rezervus, kuriuos galetu panaudoti reikalui esant.

Darbininkams dabar reikia sustiprinti veikimą, kad buržuazija negalėtų atsigausti ir įvesti vėl tokią reakciją, kokia buvo keli metai atgal. Ji nuo jos geruoju neatšaisakė. Jei tik sąlygos leis, tai ir vėl įves ir dar didesnę. Ypatinai reikia daug atydos kreipti į unijas. Unijų budavojimas šiuo laiku yra svarbiausias klausimas.

DETROITIEČIAI PRALENKĖ TORONTIECIUS IR MONTREALIECIUS

Toronto lietuvių menininkai yra kalbėję apie vykimą į Montrealą su programa, bet ir iki šiam laikui nenuvykę. Panaši minčiai nekarta kilo ir pas montrealiečius. Bet ir montrealiečiai dar nelgyvendino taip gražių minčių. Tuo tarpu, kai torontiečiai su montrealiečiais svajoja apie atkankymą vieni kitų, detroitiečiai atvyksta Torontan su savo programa, nors iš Detroito į Torontą

Vaidzas iš Musolinio fašistų darbų Ethiopijoj Addis Ababa mieste.

Kas Rašoma Kituos Laikraščiuos

Štai Kur Plaukia Lietuvos Liaudies Prakaias

"L. Aidas Brazilijoj" rašo: "Savaitraštis 'Lietuvis', kuris iki šiol buvo leidžiamas Lietuvos valdžios pinigais, žada iš pagrindų persitvarkyti. 'Sviesto' draugija, kuri buvo juridiniu to laikraščio leidėju, laikraštį leisti atsisako dėl finansinių trūkumų, tai jo leidimą perima mokyklų sąjunga ir 'Lietuvis' bus skiriamas tik vaikams. Lėšos to laikraščio leidimui bus imamos iš mokykloms skiriamų pašalpų."

Toliau tame pačiame laikraštyje sakoma: "Lietuvio" leidėjų negali išleisti nė vieno numerio laikraščio be Lietuvos litų. Iš to galima spręsti, kokia yra nauda iš to laikraščio, kuris kiekvieną savaitę šimtus suryja. Už tuos pinigus galima būtų lengvai išlaikyti dvi lietuviškas mokyklas."

Tą patį galima būtų pasakyti ir apie Argentinėje leidžiamą Lietuvos lėšomis "Išvien." Jam naudojamomis lėšomis galima būtų išlaikyti ne tik kelias mokyklas, bet ir esamas geriau aprūpinti.—(Momentas, Buenos Aires mieste išeinąs lietuvių laikraštis, vasario 25, 1937).

Kas Gina Ispanijos Demokratiją

130,000 Ispanijos komunistų yra karo lauke prieš fašistus. Viso Partija turi 250,000 narių. Daugiau pusės jų yra liaudies kariuomenėje.—(L. Pruseika, Vilnyj, kovo 24, 1937).

Atkando Dantį

Sako, kad Vanagaitis pakasavojo savo bylą prieš Naujienas. Ta jo ofensyva prieš laikraštį jam nieko nedavė, tik išlaidų pridarė.

Jis, matyt, nežinojo istorijos bylų prieš laikraščius. Kiek buvo kėsintasi suprovoti senąją Lietuvą, Keleivį, D-rą Šliuapą, Vilnį, visi užpuolikai prakišo.—(L. Pruseika, Vilnyj, kovo 22, 1937).

Lietuvos Fašistams Svetimas Žodis

Respublika Lietuvos valstybei vadinti šiandien visai netinka. Visu pirma todėl, kad tai yra labai jau mums svetimas žodis. Antra—Lietuva nėra ir jau nebebus tokia respublika, kokią buvo įprasta tuo vardu vadinti. Lietuva pasilikus valstybė savaimingai sutvarkyta.—(V. Rastenis, smetonininkas, Mūsų Krašte, 9-me numeryje, 1937).

Vadinasi, Geri Amerikonai Turi Būti Lietuviai

Kas nėra geras lietuvis, tas negali būti geru amerikonu.—(Dr. Bačiulis, Argentinos tautininkų laikraštį, Išvien, vasario 24, 1937).

Kaip Toronto Bedarbinai Gyvena

Seimyna iš aštuonių (tėvai ir šeši vaikai), gyvenanti ant pilnos pašalpos, iš šešių kambarių name, Toronte gauna pašalpos 30 dienų mėnesiu žiemos laikui sekančiai:

Maistui	\$38.40
Rendai	20.00
Angliams	11.10
Elektrai	1.00
Gazui	2.60
Vandeniui	1.00
\$74.10	

Drabužiams reiktų pridėti prie to. Tokiu būdu, aiškiai matosi, kad \$70.10 maksimum žiemoms laikui kai kurioms šeimoms neužtenka, nors ir neimokėtų rendai visos gaunamos sumos. Reikia pažymėti, kad šeimynai ir aštuonių per 30 dienų po tris valgius kasdien reikia 720 valgių. Tokiu būdu, maistui skiriamas \$38.40 padalinus iš 720 valgių, vienas valgis kainuoja mažiau ką daugiau 5 centų. Kaip žmonės gyvena?—(Toronto Daily Star, kovo mėn., 1937).

Ispanijos Valdžios Nugarkaulis

Kalbėdamas Empire Klubo narių susirinkime Royal York viesulyj, Frederick Griffin, specialus Toronto Daily Star korespondentas, susirinkusiems pareiškė, kad Ispanijos Komunistų Partija yra vienintelė Suvienyto Fronto vitis, jėis pareiškė.

"Jis kovojo už išgelbėjimą respublikos. Ji kovojo už įsteigimą demokratijos tokioj šalyj, kur ji vos pradėjo leisti diegus.

"Komunizmas yra jos galutinasis siekis, tas tiesa, visur, bet tokioj padėtyj, kokia randasi Ispanijoj, ji aiškiai mato, kad fašizmas turi būti sumuštas ir demokratija išgelbėta, pirm bile kokių socialistinių žygių.—(Daily Clarion, kovo 26, 1937).

Veiklus Mūsų Draugai Provincijoj Nesnaudžia

Draugas J. Ališauskas iš Vineland, Ont., prisiuntė \$11.50 u k u Ispanijos kovotojams prieš fašizmą. Neseniai esame gavę per drg. Grigaliūną \$16.00 ir per drg. Miskūną \$16.60. Reikią viso per draugus kapuskasiečius jau gauta \$44.60 aukų dėl Ispanijos, kurie perduoti Nacionaliam Komitetui Ispanijos Demokratijai Ginti.

Štai ką draugas rašo: "Brangus Drauge:—Gražiu jums kuponų knygute su \$12.00. Visuos pardavimui, dar ir stigo. Atsisiųsk greič dar bent vieną knygutę. Ispanijos kovotojus reikia didelė dauguma ir galima daugiau surinkti.

"Draugiškai, J. Grigaliūnas"

Drg. Ališauskas žada pasidarbuoti ir Clarion vajuje. Jis nemažai prisidėjo ir prie Liaudies Balsu vajuos pravedimo.

Gero pasisekimo, jums draugininkai, ir toliau dirbti klasinį darbą.

atvykimas kiek sunkesnis tuo atžvilgiu, kad Detroitas yra anoj pusėj—Suvienytose Valstijose. Už tai detroitiečiai užsitarnauja pagyrimą. Liaudies Balsas karštai sveikina svečius iš anos pusės. Kaip kitų mūsų veikimo sričių draugų apsilankymas kitose kolonijose turi didelę reikšmę mūsų judėjimui, taip ir menininkų. Torontiečiai su montrealiečiais turėtų rimtai pagalvoti ir trumpoj ateityj padaryti bandymus. Toronto lietuviams būtų idomu pamatyti Montrealo menininkus, kaip kad jie laukia detroitiečių, ir išgirsti jų dainininkus ir dainininkes. Montrealo lietuviams norėtųsi pamatyti torontiečius menininkus ir jų gabumus. Tokie vitai sustiprintų ryšius tarpe mūsų kolonijų.

Ar Persekiojama Religija Ispanijoj

Jean Watts

(Daily Clarion korespondentė Madridė)

Madridas, Ispanija. — Šiandien yra sekmadienio rytas, vasario 28 diena. 11 valandą ryto aš atlankiau bažnyčią. Lai tie, kurie kalba apie religijos persekiojimą Ispanijoj, kurie reikia apie bažnyčių groivimus, paklausio šios tikrovės. Inglesa de Jesus randasi Madrido priemiestyje. Gatvėkario, kuris nuvežtų ten jus, kelias baigias prieš akmeninę barikadą.

Nuo šios vietos pasiekti bažnyčią reikia praeiti pora namų blokų ir tris kitas barikadas. Pasukus per geležinius vartus ir einant akmeniniu taku, kurį iš abiejų pusių puošia jau dabar augančių pjunkų daržas, prieš save pamatai nedidelį tinkuotą namą. Ant namo viršaus durų auksuotomis raidėmis yra parašas: "Viespats yra mano piemuo." Per duris veržiasi garasai seno himno, kaip yra senas pats Luteris. Viduryj, ant atlinkamų suolų, sėdėjo 20 moterų, sulig tradicijos galvas apsisusios juodais raščiais, ir radosi krapinančiųjų vyrų ir vaikų. Himno knygos kiekvienam buvo išpraustos ir rankas.

Baltaplaukis pastorius, kurio tėvas ir tėvuokas praleido savo gyvenimus bebūdavamai protestonų bažnyčią Ispanijoj, pamė "dievas yra meilė" tekstą ir labai švelnioj kalboj pasakė savo klausytojams, kad pakol nebus prašalintas netolerantiškumas, pakol žmonės nepradės vietoje kalbėti apie religiją, mylėti vienas kitą, tol nebus tautos Ispanijoj.

Pamaldos buvo gana trumpos, per valandą laiko viskas buvo užbaigta. Pastorius Fliedner prisiartinio prie mūsų ir karštai pasveikinęs užkvietė mus atvykti į protestonų mokyklą, kurios jis pats yra perdėtinis.

Tą patį popietį mes nuvykome pamatyti mokyklą, plytinį namą, esantį tik pora kilometrų nuo Klinikos Ligoninės, esančios Universiteto mieste, kurios dalį dar ir dabar laiko užėmė fašistai. Iš viršutinių mokyklos langų mes matėme kiekvieną po išsauto šūvio dūmų debeselį ir kulku iškarbuotas ligoninės sienas.

Normaliai mokyklą lanko iš visų Ispanijos kraštų tūkstantis mokinių. Dabartiniu laiku kiti išvykę į savo namus, pašilike tik dvi klases, kurias užpildo mokiniai iš Madrido.

Valdžia Nedaro Jokių Kliūčių

Nuo išsiveržimo sukilimo, valdžia nepanaudojo jokių veiksmų, kad sustabdytų bažnyčios, mokyklos arba pastoriaus Fliedner darbą.

Keli mėnesiai atgal dalis mokyklos buvo rekvizuota militariniais tikslams, bet rekvizuota tada, kada ten klasės buvo sulaukytos, tačiau nelietė egzistuojančių klasių. Galimai, vargu kur rastum švaresnę pastogę, pagal Anglijos bažnytinio komiteto tikrinimą, kuris atvyko iš Anglijos patikrinti bažnyčios padėties Ispanijoj ir nustatė, kad Ispanija yra ne prieš religiją, bet prieš visuomenę pūdančią bažnyčią ir prieš jos tarnus.

Pastorius Fliedner visa savo širdžia stovi už teisėtai išrinktąją valdžią. Jis pajaukia fašistų ir jų rėmėjų, kurie visiem kalba, kas tik jų klausio, būk "bolševizmas" kariauja prieš tikybą.

Socialinė Problema

"Šiandien Ispanijoj yra ne religinės problemos, bet socialinės," jis sako. "Katalikų bažnyčia riša tik turtingųjų klausimus, o neturtingaisiais visai nesirūpina. Mes vadinami 'raudonais, nes mes dirbame neturtingųjų labui. Mūsų bažnyčia yra pastatyta neturtingiausioj Madrido miesto dalyj, mes turėjome sunkią kovą jos palaiškumui. Pasibaigus karui, aš manau dalykai pasikeis. Neturtingieji turės daug progų gyventi ir šventdorystė, kuri buvo įsigyvenusi Ispanijoj nuo inkvizicijos laikų, pranyks."

Klausimas:—Man nesuprantama, kodėl komunistai nuolat persėja CCF, kad trockistai jų sunaikins, jei neapsilytys nuo jų. Ar nebūtų komunistams geriau, jei ji visai susmuktų? Juk tada darbininkai ateitų tiesiai pas komunistus ir neįvyktų susisiskaldymo. Prašau paaiškinti.

Noris Žinojti

Atsakymas:—Komunistai, drauge, nepageidauja nei vienos organizacijos susmukimo. Ko jie pageidauja, tai kad jos eitu su progresu. Už tai jie ir persėja CCF, kad ji saugotųsi jų žmonių, kurie gali paversti ją prieškomunistine grupe. O tas ją sunaikintų. Šiandien plačios darbo masės mato, kad kova prieš komunistus, prieš Sovietų Sąjungą gelbsti ne darbininkams, ne progresui, bet reakcijai, fašizmui.

Pastabos

Gelžkelių viršininkai sutinką atšaukti algų kupojimą laike šių metų ir sekančių. Šešis nušimčius gražinsią laike sekančių devynių mėnesių, o keturis pabaigoj 1938 metų.

Kodėl gi kompanijos pasirenka tokį kelią? Ar gi jos tokioj didelėj bėdoj, kad dabar negali mokėti gelžkeličiams senų algų? O jei jos bėdoj, tai ar jas išgelbės tie dveji metai, dar nepilni?

Kompanijos pasirenka tokį kelią todėl, kad jos nori apgauti gelžkeličius. Paš gelžkeličius dabar didelis nusistatymas už atgavimą senų algų. O jeigu pasisektų kompanijoms reikalavimo išpildymą atidėti, gelžkeličių pasiryžimas pamažu sumažėtų. O jei gelžkeličiai ir toliau nenusiileistų, tai vistiek kompanijom iš užtesimo būtų nauda, nes tinkamiaus prisirengtų; dabar jos buvo netikėtai užkluptos.

Ar pasiseks kompanijoms apgauti gelžkeličius, priklausys nuo gelžkeličių vadų. Jei jie nenusiileis, kompanijos bus priverstos patenkinti darbininkų reikalavimus.

Kaip pasirodo, tai nikelio kasėjus išnaudoja užsienio kapitalistai. Pavyzdžiui, jei maineirus gauna algos \$1.00, tai visą kitą jo uždirbtą pelną kapitalistai pasidalina sekančiai: \$1.00 pasima Suvienytų Valstijų kapitalistai, nikelio baronai, 80 centų Anglijos kapitalistai, 8 centus kitų šalių ir 45 centus Kanados kapitalistai. Visi jie gauna \$2.33. Vadinasi, iš \$2.33 užsienio kapitalistams tenka \$1.88.

Stambesnėmis sumomis skaitant, praitais metais nikelio kasėjai gavo \$15,800,000. Kompanijai pelno liko \$26,865,526. Dalis pelno buvo atidėta į atsargos fondą, o \$20,887,860.86 buvo padalinta sekančiai: \$8,960,892.31 teko Suvienytų Valstijų kapitalistams; \$7,143,648.41 Anglijos k a p i talistams; \$731,075.13 kitų šalių kapitalistams; viso kitų šalių kapitalistams teko \$16,835,615.85. Kanados kapitalistai pasidalino \$4,052,245.01.

Nežiūrint to, kad nikelio kasėjus išnaudoja užsienio kapitalistai, Kanados valdžia nepadedda nikelio kasėjams susiorganizuoti ir išsikovoti geresnes algas. Juk jie mainieriai gautų daugiau algos, tai daugiau kapitalo liktų Kanadoj, greičiau pasirodytų iš už kampo gerlaikis.

Gerai sako, varnas varnu į akį nekerta.

Kanados valdžia teisingumo ministerio Lapointe lipūmis pareiškė, kad sėdėjimo streikai Kanadoj nelegalūs ir ji dėsianti visas pastangas, kad jie būtų sudaužyti.

O kad būtų kuo tuos streikus daužyti, norima RCMP skaičių padidinti. Mat RCMP yra jau atsizymėjusi tokiais darbais. Estavanas, Regina ir kiti miestai jų darbelius matė.

Bet klausimas, kaip pavyks. Ir Suvienytų Valstijų darbininkų išnaudotojams nepatinka sėdėjimo streikai. Jų reikalus įnešanti teisėjai grumojo milijonėmis baumėmis ir kariuomene, bet darbininkai neklausio. Chryserio darbininkus batgino su 20 milijonų dolerių pabauda, bet tie nenusigando.

Kalbant apie RCMP, galima pažymėti, kad daugeliu kanadiečių yra žinoma, jog jos eilėse yra daug baltagvardiečių ir kitų ne kanadiškų elementų. Tai veiktas pats, kas Franko reikalus ginąs užsienio legijonas.

J. Paliulis taipgi giriasi, kad jis dirbąs RCMP ir gaunąs 120 dolerių į mėnesį. Kai kam giriasi, kad šoferiu tarnaujās. Kapitalistai moka panaudoti ir atviešius vietinių darbininkų nugaroms skaldyti, kad juos išnaudojime palaikyti.

Penktas Ispanijos fašistų puolimas ant Madrido ir jo susmukimas parodė fašistams, kad pasitikiėti savo kareiviais nebegalima. Per prievartą stumi a m i kareiviai nekariauja taip, kaip užpuiltosios šalies darbininkai.

J. Y.

DAKTARAI ČINJIOJ

Nankingo statistinėmis žiniomis, Činjoj vienas dentistas išpuola keturiems milijonams gyventojų ir vienas medicinos daktaras 54 tūkstantiams gyventojų.

Įdomumai

UNIVERSITETO PIETUS IR RINKIMAI

Praeitą savaitę McGill universiteto (Montreal) dailės klasės pirmininkas išsiuntinėjo 110 pakvietimų, kviečiančių studentus dalyvauti klasės pokylyje. Jis nesitikėjo, kad visi pakviestieji dalyvaus pokylyje, bet visgi paruošė stalą del 40 svečių. Tačiau pirmininkas turėjo pusėtiną apsirikimą, į bankietą atsilankė tik jo sekretorius ir kitas asmuo, neužimančios jokios vietos.

Esant pagamintų valgių ir gėrimų del 40 žmonių, jie daug valgė ir gėrė, pakėlė tostus už karalių ir savo klase ir sakė vienas kitam kalbas. Ant pabaigos atsibuvo ir valdybos rinkimai. Viršininkai pasiliko savo vietose, o neturėjusiam vietos teko vice-pirmininko ir išdalininko vietos.

Kaip Kapitalistai Apibūdina Žmogaus Vertę

Praeitą savaitę Toronte įvyko Studebaker automobilių korporacijos susirinkimas, kuriame iš Suvienytų Valstijų atvykęs korporacijos atstovas, Harvey Stowers, aiškino automobilių prekybininkams, kad be išminties žmogus vertas tik 97 centų—ta medžiaga, kuri randasi jo kūne, o paprastai nuo karklo žemyn žmogus vertas po du dolerius į dieną. Tačiau jis susirūpinęs žmogaus verte nuo kaklo aukščiau. Už tai jis prekybininkus ragino automobilių pardavėjus, kaip tinkamai išnaudoti smegenis.

Na, ir kas sako, kad kapitalistai ir darbo žmogų kitaip žiūri, negu į paprastą medžiagą, iš kurios gauna jie didelį pelną.

Skustuvių Buvę Naudojami Priešistorinėje Gadyneje

Darant archeologinius tyrimus Mesopotamijoje, seniausio pasaulio miesto, Tepe Garwra, likučiuose, rasta iš žalio kalkakmenio padarytas saugaus skustuvo pavidalo. Kote yra plyšys, į kurį įspausdavo titnaginį arba vulkaninės sukietėjusios lavos padarytą peiliuką ir taip skusdavosi barzdas prieš šešis tūkstančius metų.

Ligos Senojoje Gadyneje

Atkasti kaulai žmonių gyvenusių 1,500 metų prieš Kristų, senovės mieste, Tepe Hisar, Persijoje, rodo, kad tuomet žmogui gyventi sąlygos buvo daug sunkesnės, negu dabartinėje gadyneje. Iš kaulų pasirodė, kad tuometiniai žmonės vidutiniškai neišgyvendavo nei trisdešimt metų. Jie mirė nuo džiovos, blogo maisto, įvairių skaudulių. Iš visų atkastų kaulų yra 17 su puse nuosimčių vaikų. Moterys mirė nuo penkiais metais ankščiau, negu vyrai. Taipgi surasta kauluose ir sifilio pažymiai.

Kirpėjai

Dabartiniais laikais kirpėjai sėdi savo dirbtuvėse minkštuose krėsluose ir laukia ateinančių kostumerių, bet kirpimo amatui tik atsisiradus, jie vaikščiojo namas nuo namo ir ne tik turėdavo apkirpti, bet ir ištraukti skaudamus dantis, suteikti sergantiesiems "medicinos" ir padaryti mažesnes operacijas. Dar ir dabar Kinijoje kirpėjai, nukirpę plaukus, privalo išvalyti iš ausų susidariusią moslį.

Apskaitliuojama, kad iki kirpėjas nuskuta barzdą, turi pritraukti 250 kartų skustuvu ir iki nukerpa plaukus sužnybti 450 kartų žirkliemis.

Ar Žinote Kad

Bangžuvė, kuria dar ir šiandien kunigai gazdina tikinčius, būk ji vieną kartą prajono pranašą Jonosių su visais skarmalais ir vyžomis, maitinasi labai mažais gyvūnais, daugiausia mikroskopinio dydžio, nes jos labai mažos žiotys.

Suns, sveriančio 40 svarų, pilvas gali tris kartus daugiau maisto pakelti, negu žmogaus, sveriančio 150 svarų.

Drambliai, gorilos, hipotamos, rinocernos, vandeniniai taurai, jautiai ir kiti žėvėrys yra vegetarijai, o krokodiliai, tai net ir akmenis ēda.

DEGTUKAI

Svedija yra žinoma, kaip saugiu degtukų gaminimo šalis, tačiau ji medj del degtukų šiaudelių ir potašiu su chloritu, iš ko gaminamos galvelės, įsiveža iš kitų kraštų. Degtukų dirbimui imamas medis prieš penkiolika mėnesių nukirstas.

Apskaitliuojama, kad su senovišku trijų degtukų fosforu galima nunuodyti žmogų. Tačiau žmogaus kūne yra tiek fosforo, kuri suauodojusi galima pagaminti 800,000 degtukų.

Civilizacija Užmuše Žmogų

Kovo 25 dieną Londone mirė Donald Glass, 28 metų amžiaus, kuris buvo sūnus Anglijos kolonisto Tristan da Cunha saloje, esančioje pietinėje dalyje Atlanto. Sala yra viena iš daugiausia atsiškyrusių nuo pasaulio civilizacijos, tačiau joje jokių ligų nežinoma. Glass 1935 metais atvyko į Londoną ieškoti laimės ir pačios, bet gimęs ir augęs atsiškyrėlių gamtos globojamoje saloje, nepajėgė pernešti civilizacijos oro ir nerado tų šaltinių sveikatos sustiprinimui—turėjo mirti.

Dienną Rasė Mirties Agonijos Prieangyje

Praeitų metų rugpiūčio mėnesyje, iš Point de Mingman apylinkės, Kvebeko provincijoje, jaunuoliai Willie ir Edgar Collins'ai, vienas 24 m. kitas 20 metų amžiaus, išvyko į mišką medžioti. Praeitą savaitę kiti du medžiotėjai atrado juodviejių lavonus senoj žėtroj ir prie lavonų įdomų jų kančias aprašantį dienną.

Iš diennos paaiški, kad jų kančios ir badavimas prasidėjo gruodžio 24 dieną; tuomet jie atsiskyrė nuo kitų dviejų medžiotųjų ir turėjo mažą puotą, nes buvo užmuše kraliką. Kalėdų dieną atžymėjo kaip didelį pigų dieną.

Vėliau, baigiant senuosius metus, vyresnysis brolis su kirviu persikirto koją, o 11 sausio ruošėsi eiti į namus, bet negalėjo per šalį ir didelius sniegus išseiti iš miško. Tuomet jaunesnysis brolis pažymėjo dienę: "Willie skauda koją, man vidurius... Esam toj padėtyje, kad negalim valgyti... Net sunku malkų prisikiršti."

Praslinkus beveik savaitėi laiko rašė: "... Dar sniegas sniegti... mes einame kasdien silpnyn... mes negalime išreikšti ant popieriaus mūsų vargą ir nemalonusius. Nepernešime jo." Praslinkus kiti savaitėi rašė: "... Per keturias dienas mes suvalgėm tik kelis iš miltų ir vandens padarytus blynus. Kaip ilgos yra del mūsų dienos. Mes esame labai silpni." Kitai savaitėi laiko praslinkus rašė: "... Mes net negalime išseiti į mišką malkų pasirinkti... O kaip mes būtume laimingi pamatyti mūsų brangius gimines, kuriuos jau nematėme penki mėnesiai... Mes pasigaminame gerimo tik išmirkydami vandenyje egles kavalką..."

Sausio 18 dieną rašė: "Willie jau beveik miręs. Jis nevalges jau dvi dienas... Aš dar galiu pirštus pajudinti, kad parašius porą eilučių. Mes visada nelaimingi... Aš apverčiau Willie ant kito šono, kad jis galėtų rašyti... Aš sunkiai pajudinu savo pirštus... Mano kūnas jau paraližuojamas..."

"Kita diena, bet dar niekas neatvyksta mūsų išgelbėti... Kas galėjo sakyti, kad apleidžiant namus buvo paskutinis pabūstavimas tavęs, motin... Kada stovėjai su ašaromis akyse..."

Sausio 26 dieną diennę pažymėta: "Willie mirė..." Toliau likęs tuščias diennas.

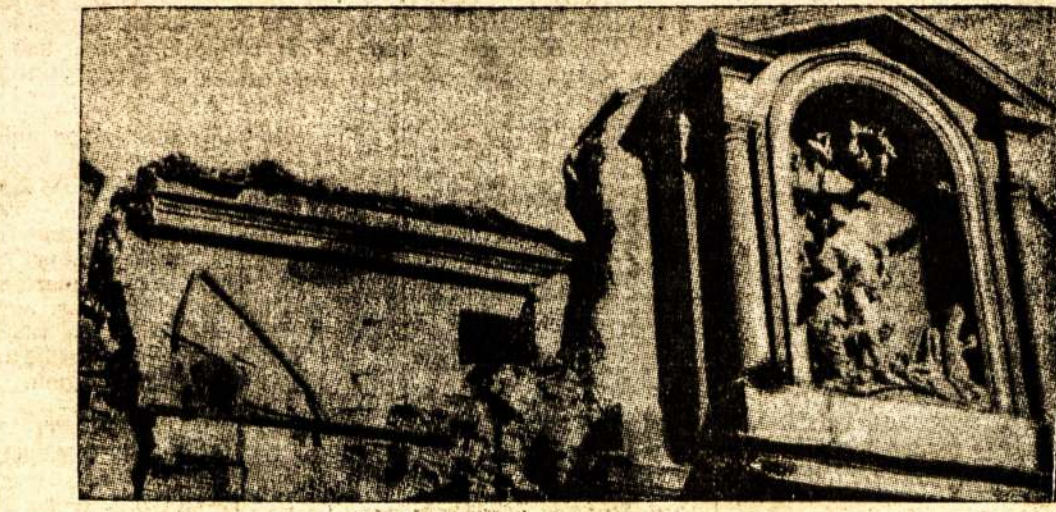
Taip tai vargo ir žuvo du jaunuoliai, kuriuos kapitalistinės sąlygos išvijo į miškus ieškoti duonos kąsnio.

SUGAVO DIDŽIAUSI DRAMBĖI

Amerikos anatomistų asociacijos susirinkime, daktaras Quiring raportavo, kad jiems Rytų Afrikoj pavykė sugauti dramblį, kurio pilvą perkirtus jis galėjęs stačias pilve išsistekti.

Nepaprasto didumo dramblį surasti padėjo 23 colių ilgumo dramblio pėdos, kuriomis eksperimentatoriai sekė net 10 dienų ir pagaliau užtikio jį sėdinti prie 70 pėdų aukštumo stačios pakrantės, kur jis nupuolęs.

Atradus milžinišką sutvėrimą paaiškėjo, kad pirmą kartą sugautas toks milžinas. Jo širdis sveria 57 su puse svarų,

Šis vaizdas parodo bažnyčios griuvėsius. Tai Ispanijos fašistų darbas. Tai taip jie gina bažnyčią nuo "raudonųjų."

Graži Tu

Graži tu, kaip žydinti rožė,
Kaip jūrų balta lelija.
Akelių žvilgsnelis malonus,
Plaukeliai, kaip šilko gija.

Nekartą aš tavo krūtine,
Krūtine ir melsvas akis
Svajonėm šaltai čiupinėjau,
Bet meilės neranda širdis.

Tu daugelį kartų su žvilgsniu
Stengeis mano širdį pasiekt;
Suliet jį kartu su sąvaja,
Man sąvaja meilę prisiegt.

Mylėti tave būtų verta,
Ir meilės širdį atsirast,
Jei stotum kovon tu už būvį,
Pradėtum pasaulį suprast.

O tau gi visai tas nerūpi,
Del to tau ir tenka kentėt.
Ar marmuro šaltą stovylą,
Paklausk galėtū kas mylėt?

Sobuvos Petras

LIETUVIAI JAUNUOLIAI RENGIA ISLEISTI JAUNIMO ŽURNALĄ

Jau Sudarė Komitetą iš Jaunuolių, kurie Atsižymėjo Kaipio Aktyvūs. Veikėjai Amerikos Lietuvių Organizacijoje

Šiuom laikotarpiu Amerikos lietuviai gan susirūpinę, kaip palaikyti lietuvių kultūrą ir tradicijas Amerikos lietuvių jaunimo tarpe. Kadangi lietuviai jaunuoliai mažai rūpinasi lietuvių ir Lietuvos reikalais, Amerikos lietuviai šį klausimą gana rimtai svarsto.

Todėl New Yorke ir apylinkės jaunuoliai, kuriems rūpi šis klausimas, susiorganizavo ir nutarė pirmą sykį Amerikos lietuvių istorijoj išleisti žurnalą, kurio tikslas būtų suinteresuoti lietuvius jaunuolius lietuvių reikalais. Jaunuolių komitetas paskyrė žurnalui vardą: BALSAS. Jaunuolių grupė, kuri nutarė šį darbą pradėti, susideda iš jaunuolių, kurie yra žinomi kaip aktyvūs veikėjai lietuvių organizacijose Amerikoje. "BALSAS" bus leidžiamas anglų kalboje kas mėnesį, ir taikomas į Amerikos lietuvių jaunimą.

Kad tokis žurnalas yra reikalingas, tai nėra abejonės. Jis atliktų didelį darbą suvienojamas Amerikos lietuvių jaunuolius, paskleisdamas lietuvių kultūrą jų tarpe, ir vesdamas progreso, taikos ir demokratijos principus pirmyn. Reakcijos kilimas visame pasaulyje aiškiai parodo, kad progresyviės spėkos turi susivienyti, kad ją atmušus. "BALSAS" skleis šios progresyvių vienybės principus Amerikos jaunuoliams.

Žurnalas Apibudins Lietuvą ir Lietuvių Veikimą

Straipsniai šiame žurnale aiškina įvairius klausimus. Lietuvių istorija bus apibūdinta. Amerikos lietuvių veikimas bus aprašytas. Straipsniai apie lietuvių kalbą ir jos gramatiką bus talpinami, kad supažindinti lietuvius jaunuolius su lietuvių kalba. Taipgi bus apibūdinti kultūriški, sporto ir kitos rūšies straipsniai, kuriais jaunuoliai žingeidauja. Šiuos straipsnius parašys patys Amerikos jaunuoliai. Tokiu būdu jie, prisidėdami ir bendradarbiaudami prie išleidimo šio žurnalo, susiinteresuotų lietuvių reikalais.

Reikalinga Paramos

Jeigu norime, kad šis darbas būtų sėkmingas, tai reikalinga daug pagelbos iš visų Amerikos lietuvių. Todėl, mes, komitetas, vardan šio žurnalo, atsišaukiame į visuomenę, į pavienius, į organizacijas, į darbininkus, į profesionalus, ir į biznierių pagelbėti mums šiose pastangose. Jei jums aplinkybės leidžia prašome paaukoti, kiek galite.

Mes esame tikri, kad jūs neatsisakysite šį didelį darbą pa-

remti.

Taipgi prašome, kad jūs "BALSĄ" iš kalno užsiprenumeruotumėt. Praparaginta metas \$1.50. Paraginkite savo jaunuolius užsirašyti arba patys jį užrašykite savo jaunuoliams.

Kad užtikrinus šio žurnalo reguliari išleidimą, mes esame pasibriežę sukelti bent \$1,000 ir gauti 1,000 prenumeratų per ketelė mėnesių. Ir tikrai su jėga, gerbiame, pagelba mes tą galėsim atlikti.

Ačiuodami jums iš kalno, liekamės,

LITHUANIAN-AMERICAN PUBLISHERS
K. Michelonas, Prez.
J. Ormanas, Sekretorius
A. Kairukštis, išdinininkas

Cekius ir money orderius siųskite sekamu antrąsu: Lithuanian-American Publishers, P. O. Box 38, Station W, Brooklyn, N. Y.

Nuo Redakcijos:—Kad reikalingas toks žurnalas, kuris supažindintų Amerikos lietuvių jaunuolius angliškai kalbantį jaunimą su Lietuva ir lietuvių veikimu, negali būti abejonės. Tokiu būdu galima laimėti Amerikos lietuvių jaunimą kovai už Lietuvos nepriklausomybės apgynimą ir paliosavimą iš po fašistinio režimo, kuris žemina Lietuvos vardą pasaulio akyse. Todėl visos mūsų organizacijos raginame tą jaunuolių žygį užgirti ir eiti į pagelbą. Reikia pasiimti už pareigą parenti jų žygi finansiniai ir parinkti prenumeratų tarpe jaunuolių.

Per Kanados Lietuvių Komitetą Lietuvos Liaudžiai Ginti gauta iš Winnipegio Lietuvių Bendro Fronto Lietuvos Liaudžiai Ginti \$34.14 aukų priešfašistinių Lietuvos kalinių paramai.

Kaip matyt, tai visos Kanados lietuvių kolonijos gražiai darbuojasi gelbėdamas moraliai ir medžiaginiai mūsų brolius Lietuvių, kovojančius prieš fašizmą.

J. Lesevičius
KLKLLG Sekretorius
P.O. Station "D," Box 44,
Montreal, Que.

ZUVO 13 ŽMONIŲ ORLAI-VIŲ NELAIMĖJ

Pittsburg, Kovo 27.—Pereitą ketvirtadienį nupuolė didelis transporto orlavis, kuriame buvo 13 žmonių. Visi žuvo. Orlaviu nelaimės priežastis nežinoma.

Mokslas ir Technika

KAIP ŽMOGUS GYVENO 4,000 METŲ ATGAL

Niekas neduoda tokio gero paaiškinimo apie vėlesnių amžių žmonių gyvenimą, kaip scenose perstatyti vaizdai, bet iki šiol scenoje nebuvo perstatyta vaizdo, kuris vaizduotų žmonių gyvenimą ir jų pasilinksmimus prieš 3,000-4,000 metų. Tačiau dabar Sovietų archeologistų grupei pavyko atkasti iš tų laikų namus, tvoras, žemdirbystės įrankius ir kostiumų pavyzdžius, iš ko tikimasi tiksliai nustatyti tų žmonių gyvenimą su visais papročiais ir perstatyti jį scenoje. Tie atrasti pavyzdžiai rodo, kad tų laikų Rytų Europos žmogus buvo panašus akmenis gadyne žmogui.

Šie palaikai, atrasti Kijevo apylinkėse, rodo, kad tos gadynės žmogus gyveno sulyg Tripolio kultūros modelio, kuri atidengta keli metai atgal. Tie žmonės buvo apgyvenę derlingą juodžemio juosta, kuri perkerta Sovietų Sąjungą.

Sovietų mokslininkai dar nebaigė senos gadynės liekanų tyrinėjimų, bet jau gavo pilną supratimą, kaip tas kaimas atrodė. Iškasenos rodo, kad tuometinis kaimas buvo subudavęs žiedo pavidale: viena namų eile buvo apstatyta apvalios išvaizdos aikštė. Kaimo subudavimas atrodė lyg kokios pylylis. Nakties metu į aikštę būdavo suvaromi galvijai, arba, pagal akmenis gadynės papročius, saugojami nuo žvėrių ir kitų gaudyčių užpuolimų.

Archeologistai namų sienas ir kaimo tvoras atrado geram stovyje. Gyvenamieji namai išbudavoti apie 65 pėdų ilgumo ir jų sienos nudažytos su raudonu moliu, o grindys irgi išpluktos iš molio.

Pečiai, ant kurių akmenis gadynės moterys virdavo valgius, taipgi užsilikę palaidotuose namuose. Šis įvairių indų gausumas parodo, kaip buvo aptarnauta anų laikų virtuvė. Nudažytų molinių puodų, blidelių, ašonių ir kitų virtuvės reikmenų eilė yra mažiau vieno colio ir pasiekianti 27 colių aukštumą.

Atrasti aštrūs akmenys rodo, kad tų laikų žmonės augino javus ir iš jų prisitrindavo miltų. Žemė dirbti įrankiai būle gaminami iš ragų. Medžioklė praktikuodavo, kaip dadečią prie maisto pasigaminimo.

Vyrų ir moterų drabužių pavyzdžiai yra užsilikę ant molinių figūrų išbraižyti, kurių rasta apie 30. Jie rodo, kad vyro apsiaustas buvo padarytas iš kažkokio audinio ir pritvirtintas prie pečių, o moteries prie juosmens. Moteries nešiojo ilgas plaukus, kurie buvo palaidi, tik pačiame gale surišti į mazgą.

Šie dalykai parodo, kaip anų laikų žmogus gyveno ir ką jisai valgė, bet kokias dainas jis dainavo, kaip jis linksmosio, iki šiol yra nežinoma, nes nei vienas braižinys nėra surastas iš akmenis gadyneš operos.

IS KURIOS VIETOS ATSKILĖS MENULIS

Daktaras John Satterley, laikydamas paskaitas Ontarijos karališkame muziejuje, aiškino, kad lunarinės teorijos mokslininkai, remdamiesi žemės amžiumi, priena išvados, kad menulis atskilo nuo žemės iš tos vietos, kur dabar randasi Dovydis vandenynas. Tą rodo vandenyno gilumas ir jo pakraščiu kalnų aukštumas, kad nuo ten kadaise yra atrūkususi milžiniško dydžio žemės masė.

Yra manoma, kad mėnulis, atskilęs nuo žemės, iki pasiekė tolimiausią nuo žemės tašką, užtruko du ar trys bilijonai metų. Už kelių bilijonų metų jis grįž atgal.

Žemės amžių geologistai apskaitliuoja iš skalų formavimo, apspresdami druskų dauginimąsi okeanuose, kurias sunašė upės, ir studijuodami radio bangų aktyvumą.

Didžiajame vandenyne randasi apie dvylika tūkstančių šeši milijonai milijonų tonų druskų, kurių prisideda po 35 milijonus tonų kas metais. Iš to išeina, kad žemė, turinti dabartinį kiekį pavidalą, nuo kada jau veikia upės, turi apie 44 milijonus metų senumo. Suprantama, kad puskystis ir skystas žemės pavaldas užtruko šimtus kartų ilgiau.

Taip tai išdėstė daktaras mokslininkų nuomone ir parodė kam vertos biblijos pasakas, būk dievas viena dieną sutvėrė

saulę, mėnulį ir žvaigždes. Bet piežius neturi galios ir negali daktaro laimė, kad šiandien popanaudoti "šventosios inkvizicijos." Jeigu tą visą turėtų, tai šiandien torontiečiai jį matytų spirgant ant lauzo.

NESVARUMŲ SUSIKONCENTRAVIMAS ORE

Žmonės paprastai skundžiasi dūmų ir dulkių kenkimu, bet dūmai ir suodžių dalelės sudaro labai mažą proporciją iš visų esančių ore nesvarumų. Didžiūma tai nesvarumų ne tik nematomi gryna žmogaus akimi, bet ir per mikroskopą. Šimtai tūkstančių nesvarumų dalelių, turinčių mažiau vieną milijoninę dalelę colio diametre, plauko pū orą. Kaip kurios tos dalelės pareina iš meteorinių dulkių, kitos pagimdomos kosminių ir ultravioletinių spindulių, daugybė dulkių gaunasi iš vandenynų, kurių vanduo išgaravęs palieka mažas druskų daleles plaukioti ore, o dar kitas tiesioginiai vėjas paima nuo žemės ir varinėja po atmosferą. Taipgi nematomi dulkių gaunasi iš miškų gaisrų ir uolų, turinčių aktyvų radio spinduliavimą. Neapgyventose vietose, šių smulkių dalelių kiekvienas kubiniame colyje priskaitoma iki 150,000. O kur gyvena žmonės ir randasi davojuimas atrodė lyg kokios pylylis. Nakties metu į aikštę būdavo suvaromi galvijai, arba, pagal akmenis gadynės papročius, saugojami nuo žvėrių ir kitų gaudyčių užpuolimų.

Archeologistai namų sienas ir kaimo tvoras atrado geram stovyje. Gyvenamieji namai išbudavoti apie 65 pėdų ilgumo ir jų sienos nudažytos su raudonu moliu, o grindys irgi išpluktos iš molio.

Pečiai, ant kurių akmenis gadynės moterys virdavo valgius, taipgi užsilikę palaidotuose namuose. Šis įvairių indų gausumas parodo, kaip buvo aptarnauta anų laikų virtuvė. Nudažytų molinių puodų, blidelių, ašonių ir kitų virtuvės reikmenų eilė yra mažiau vieno colio ir pasiekianti 27 colių aukštumą.

Atrasti aštrūs akmenys rodo, kad tų laikų žmonės augino javus ir iš jų prisitrindavo miltų. Žemė dirbti įrankiai būle gaminami iš ragų. Medžioklė praktikuodavo, kaip dadečią prie maisto pasigaminimo.

Vyrų ir moterų drabužių pavyzdžiai yra užsilikę ant molinių figūrų išbraižyti, kurių rasta apie 30. Jie rodo, kad vyro apsiaustas buvo padarytas iš kažkokio audinio ir pritvirtintas prie pečių, o moteries prie juosmens. Moteries nešiojo ilgas plaukus, kurie buvo palaidi, tik pačiame gale surišti į mazgą.

Šie dalykai parodo, kaip anų laikų žmogus gyveno ir ką jisai valgė, bet kokias dainas jis dainavo, kaip jis linksmosio, iki šiol yra nežinoma, nes nei vienas braižinys nėra surastas iš akmenis gadyneš operos.

Keturi metai atgal Belgijoje, Meuse industriniam klony, ant tiek susiformavo florino dūmų, kad debesiai išstovėjo per ketelė dieny. To pasekmėje daugelis žmonių gavo plaučių uždegimą ir mirė.

Saulė orą teršiančių šaltinių randasi ir apšvarinamieji šaltiniai. Pirmas tai lietus, kuris išplauja orą; antras, tai smarkūs vėjai, nešanči iš laukų į miestus tyrą orą; ir trečias, tai oro judėjimas, paeinantis iš saulės spindulių veikimo. Tačiau paskutinieji du švarinimo šaltiniai ant nelaimės nelabai paveikia ant miestų. Aukštai sustatyti namai nepraleidžia vėjų ir namų stogai sulauko saulės spindulius nuo gatvių.

Saulinis spinduliavimas ir skaičius dalelių turi tam tikrą susigiminiavimą. Vienas iš dalelių svarbumų, tai pavėikimas ultravioletinio spinduliavimo branduoliais. Jei kur randasi mažai ore dalelių, ten lengviau ultravioletiniai spinduliai koncentruojasi ir atlieka savo pagelbinį darbą, kur daugiau, ten mažiau patėmytini. Abelnai išskaitliuojama, kad kaimietis už miestietį gauna tris kartus daugiau ultravioletinių spindulių, o jie užmuša influenzos ir kitų ligų nuodus.

Abelnai, tyrinėjant didiesių orą pasirodo, kad kiekvienam kubiniame colyje teršiančių orą dalelių yra: New Yorke 7,900,000; Vokietijoje, Esene ir Ruro klonyje 7,640,000; Filadelfijoje 6,400,000; Los Angeles 6,000,000; Pittsburg 5,850,000; Londone 3,440,000; Paryžiuje 3,360,000; Sheidege, Garsijame Šveicarijos kurorte, 64,000. O ant atviro vandenyno ne esti kubiniame colyje tik 32,000 orą teršiančių dalelių.

Per paskutinius dvidešimt penkis metus Suvienytoje Valstyje industrijų pervažų laboratorijų skaičius iš kelių pakilo iki 2,000. O nuo 1870 metų šalys atsirado astumoniškai naujų industrijos šakų, kuriose šiandien dirba virš 10 milijonų žmonių ir gamina automobilius, radio, telefonus, elektrą ir daug kitų naudingų dalykų.

Lietuvoje

UKINKAITĖ DEGINO TROBESIUS IR DAUZĖ LANGUS

Nuosau Gudelių kaimą, esantį tarp didelių miškų, Ramygalos valsčiuje, Panevėžio apskrityje, nuo 1935 metų ištiko periodiniai gaisrai, kurie išnūstytųjų aplinkybių buvo žinomi, kaip kilė iš padegimo. Šiame kaime pirmasis gaisras kilo 1935 m. vasario 27 d. Tuomet sudegė Juozo Želvio klojimas su pasarašais ir įvairiais ūkio padargais. Gaisras kilo pačiame vidurnaktyje, todėl apie jokią trobesių ugnimi užkėtimą nebuvo jokių įtarimų; iš visko buvo matyti, kad gaisro priežastis padegimas. Sekančią naktį sudegė antro ūkininko Ropolo Daniūno, taip pat klojimas. Po šio antro gaisro visas Gudelių kaimas paliko ant kojų: visi pradėjo bijoti nežinomų pabaisos, kuri kaimui atnešė stambius nuostolius ir didelį moralinį sukrėtimą.

Del šių gaisrų kriminalinė policija pravedusi kvotą bylas perdavė teismo tardytojui, bet pastarasis, nesuradęs kaltininkų, bylas nutraukė. Gudelių ūkininkai nerimo, visi bijojo.

Praslinkus kelioms dienoms buvo suaukta visuotina kaimo sueiga, kurioje buvo nutarta įvesti naktinę kaimo trobesių sargybą. Ūkininkai, pagal sodybų numeraciją, paeiliui kiekvieną naktį dežuravo.

Esant sargybai, kaimas kiek apribo, bet neilgam; išausus 1936 m. pavasarį, gegužės 22 d. naktį sudegė ūkininko Jono Blūmo klėtis. Nuo klėtės gaisras buvė persimetęs ant kaimynų Pašilijūno ir Šagomogės trobesių, bet šios iš ugnies nasrų dalinai pavyko išgelbėti.

Po šio baisaus gaisro buvo sustiprinta naktinė sargyba, pakartotinai pravesta kvota, bet viskas veltui: tu pačių metų liepos 10 d. naktį sudegė tu paties — Jono Blūmo daržinė. Kilo daugybė įtarimų, ieškota baidžio kaltininko, kaimynų tarpe įsivyravo įtarimai, nesantaika, gandai ir net burtai, —senosios davatkos kalbėjo, kad tai esanti dievo bausmė.

Praslinkus trims mėnesiams, tu pačių metų spalio 2 d. Gudelių kaime kilo penktasis gaisras. Sudegė jau gaisro nukriausto Juozo Želvio gyvenamas namas, o mėnesių pralinkus — tu paties ūkininko tvartai. Taigi per dvejuis metais smulkus ūkininkas Juozas Želvis neteko veik visų savo trobesių, —buvo likusi tik daržinė, kurią po mėnesio, taip pat, buvo kėsintasi padegti.

Prieš keletą dienų š.m. vasario 21 d. nakties metu, Gudelių kaime kilo aštuntas gaisras. Sudegė Jono Blūmo tvar-

tai su jame buvusiais gyvuliais. Padaryta apie 5.000 litų nuostolių. Dalis pirmųjų gaisrų buvo dar nuostolingesnė. Maždaug nustatyta, kad visi 8 gaisrai kaimui padarė apie 50.000 litų nuostolių. Ši nelaimė buvo dar skaudesnė tuo, kad visi sudegė trobesiai nebuvo apdrausti.

Paskutinis gaisras kaimo ūkininkija bent moraliai sustiprino, visi atgavo prarastą lygsvarą: išaiškinta visų gaisrų padėgėja, nusikaltėlis, tu pat kaimo 18 metų ūkininkaitė Alpinė Šlekytė.

Nusikaltėlę išaiškinti padėjo prie sudegusio tvarto rastos lazdynas —kartelė, ant kurios galo rasta prištita apdegusių šiaudų kuokšta. Mat, tvartą stogas buvo aukštas, nusikaltėlę jam ranka nepasiekė, sekmingam darbui pasirūpino „įrankį“.

Tas lazdynas kvotą vedus valdininką privedė prie Šlekytės ūkio malkynės, kur atrado lazdyno storgalį.

Kai tik buvo sulaukyta Šlekytės šeima, Šlekytė sūnus prisipažino, kad kalta esanti jo sesuo Alpinė Šlekytė. Jo žodžiais: Alpinė būvyti neruota, kerštinga, atsiskyrėlė.

Kai tik A. Šlekytė prisipažino kalta ir papasakojo, kaip ji įvykdė visus 8 gaisrus, jos tėvai ir brolis buvo paleisti. Dabar A. Šlekytė suimta ir patalpinta Panevėžio s. d. kalėjimam.

Nusikaltėlę pareiškė esanti neruota, pakrikusi, bet jos atlikti piktai, apskrūs ir sumanūs nusikaltimai liudija žiaurumą ir nepaprastą kerštą. Su kuriais kaimynais Šlekytė gyvena geruose santykiuose, tu trobesių ugnis nepalietė.

Šlekytė sulaukius, Gudelių kaimas, nors ir labai sunaikintas, liko daug ramesnis.

NUBAUDE UŽ MELAGINGĄ ISKUNDIMĄ

Užperėtais metais Šakių apskrityje, Nartų kaimo gyventojas Juozas Pečiukaišis pranešė policijai, kad Vabalaiškių kaimo gyventojas P. Amantas platinęs streikuojančių ūkininkų nelegalius atsiskaikymus ir davęs jam, J. Pečiukaišiui, Amantas buvo suimtas ir tardomas, byla pasiekė net kariuomenės teismą, bet buvo nutraukta. Už provokaciją ir melagingą iskundimą kaltinamuoju patrauktas pats provokatorius, kurį dabar nubaudė trejais metais sunkių darbų kalėjimo.

MALECKA LENKAI NORI ISMAINYTI Į JANKAUSKĄ

Praejusių kelių dienų broliai Jankauskai, kurių vienas gyvena nepriklausomoje, antras o-

kupuotoje Lietuvoje, okupuotoj Lietuvoj nužudė kelis ūkininkus, vieno testamentu ludytojais. Padarė anapus administracijos linijos žmogžudystę. Jankauskai pabėgo į Lietuvą, o čia abu suimti. Lenkai prašo Juozą Jankauską, kuris yra Lenkijos pilietis, išduoti jų teismo organams.

Sausio mėnesyje iš Lietuvos per administracijos liniją pabėgo Maleckas, kurį Žiezmarų policijos viršininkas vienmarškinį norėjo pas jo giminę suimti ir vijosi, bet Maleckas policininką revolverio šūviu smarkiai sužeidė. Dabar lenkai pranešė, kad Malecką jie suėmė, bet Lietuvai sutinką išduoti su sąlyga, jei Lietuva jems išduosianti Jankauską.

UKINKAI VAZIUOJA TOLI Į MIŠKUS UZDARBAUTI

Šią žiemą dideliu tempu yra vykdoma miškų kirtimo darbai. Miško daug iškiršta nuo rudens, bet kadangi vis nebūvo rogių kelio, tai del to iškiršto miško gabenimas labai trukdė. Vėliau, atsiradus rogių keliui, miškų pirkliai sudėjo mišką gabenti prie plukdomų upių arba prie geležinkelio. Už miško medžiagą iš miško gabenama žymiai pakeltas atlyginimas: gerai dirbdamas su pora arkių ūkininkas per dieną įvaras ligi 20 litų (sako miško pirkliai). Esant tokiems uždarbiams ūkininkai 40—50 kilometrų važiuoja į miškus uzdarbiauti.

KAIP SPIRA DAUGINO DVARININKUI PINIGUS

Rokiškio apskr., Penemunės miestelyje, Suvaidžių dvaro savininkas Stansas davė apgavikui J. Spirai net 1.800 litų, kad juos padvigubintų. Prie Stancio prisidėjęs ir jo kaimynas Vilijūlis. „Meisteris“ paėmė iš Stancio ir Valiulio pinigų ir sudėjo ne į presą, o tiesiog į kišenę. Nukentėjusieji pranešė policijai, kad Spira juos apgavo, o apie pinigų dvigubinimą neužsiminė.

Dabar visi trys traukiami kaltinamaisiais.

KAIP „BALETMEISTERIAI“ MIKLINO RASEINISKIŲ KOJAS

Vasario pradžioj Raseiniuose iš kažin kur pasirodė du grakštūs „džentelmenai“. Jie užsirekomendavo esą pirmieiliai baletmeisteriai ir geriausi „šokimo meno profesionalai“. Netrukus visas tvoras ir krautuviai langus jie aplipdė skelbimais, kad nuo tos ir tos dienos atidarami šokių kursai. Vadinasi, prašom, nerangis raseiničiai, yra ir jums proga susipažinti su šokių menu ir išmiksiti savo kojas. Žinoma, kursantai, ypač iš daliosios lyties, tuojau atsirado, kurie užsirašė ir sumokėjo rankpinigius. Bet „baletmeisteriai“ atrodė gana nukirusiais. Jie matė, kad tokiais kostiumais bus nepatogu pasirodyti prieš savo mokinius ir mokyti juos visokių pritūp-

mu ir pažengimų. Reikėjo naujų drabužių. Bet ir čia išeitis buvo rasta. Kas gi gali tokiais šokimo žinovais nepasitikėti ar jų negerbti? Pas vieną suvėją tuojau užsisakė išmokėtinai kostiumą ir jį įgijo.

Bet vieną rytą atsikėlė raseiniškiai neberado savo „šokių profesorių“, o siuvėjas puošnių klientų. Naktį jie dingę, išsi-nešdami už pamokas surinktus pinigus ir naujintėlį kostiumą.

Taip, deja, raseiniškiai dabar ir liko belūdi netekę savo „kulturtregerių“ ir neišmokę dailiai pagal paskutinę madą šokti.

DEGTINĖ DU ŽMONES NUVARE Į KAPUS

Prieš pačias užgavėnes panemniečiuose staigiai, begeriant degtinę, mirė vienas to krašto žymus žmogus. Dabar vėl Kaimuose nuo vieno stiklelio degtinės staigiai mirė Varlių kaimo gyventojas Kriukelis. Nors šie žmonės mirė ne delto, kad jie būtų persigėrę, bet visgi mirties priežastis buvo degtinė.

ORIGINALUS SKELBEJAS

Biržų mieste gyvena apie 90 metų amžiaus senukas Burkauskas, kuris pragyvena iš to, kad originali būdu plačiai visuomenei paskelbia: kas ką parduoda, perka, pameta ir t.t. Kiekvienas, kuris nori ką paskelbti, jam už paskelbimą šiek tiek sumoka. Skelbimo ceremonija vyksta turgaus diena, pačiame jo įkarštyje. Burkauskas, užsilipęs ant kurio nors ūkininko vežimo, pradeda varpu skambinti (jis tam tikslui turi specialų varpą), tuomet apie jį susirenka minia žmonių ir jai Burkauskas paskelbia, kas ką parduoda ir t.t. Jo skelbimu naudojasi ir vietos policija, kai ji turi ką nors parduoti iš varžytinių.

NUBAUDE DU STUDENTU

Studentas Rozauskas tarnavo vienoje Kauno spaustuviėje buhalteriu. Zvalgybininkai praėjusią vasarą jo kambary padarė kratą ir rado šapirografą, 12 kilogramų švares popierio, chemikalų ir kelioliko tekstų.

Rozauskas patrauktas kaltinamuoju už priklausymą slaptai partijai ir gaminimą uždraustos literatūros.

Apeliaciniai rūmai Rozauską pripažino kaltu ir nubaudė septyneriais metais sunkių darbų kalėjimo.

Kilęs iš Krakių ir baigęs Kedainių gimnaziją, J. Zinkus kračėjęs metų lapkričio mėnesio pradžioje atvyko Kauną ir įstojo į teisinių fakultetą Zvalgybininkai tuojau pradėjo jį sekti. Lapkričio 23 dieną seklys K. Gilius studentą Zinkų Ukmergės plente sulaukė ir nusivare į policijos nuovadą. Darant kratą studento Zinkaus rankovėje rasta pundelis kietai susuktų, bet ne jo rašytų rankraščių. Zinkus patrauktas kaltinamuoju už priklausymą uždraustai partijai ir nelegalę literatūrą. Ape-

liaciniai rūmai Zinkų pripažino kaltu ir nubaudė šešeriais metais sunkių darbų kalėjimo, bet kaip nepilnamečiui trečdali bausmės numušė.

Ta pačią dieną tapo nubauts ketveriais metais sunkių darbų kalėjimo kilusi iš Kybartų M. Endriukaitienė. Teisia-moji kalta neprispazino ir jai paskirtas teismo gynėjas įrodė, kad apkaltinimus sudarė žvalgybininkai, remdamiesi agentūrinėmis žiniomis, nes rasti la-peliai priemonėje vietoje negal-būt jės kaltės įrodymu.

NETURIOLIKOS METU VALKEZAS PAVOGĖ 5 ARKLIS

Utena.—Kovo 4 dieną Bilia-kiečio kaimo gyventojas Vilū-nas Antanas, atvažiuojes Ute-non pririšo arklių netoli gimna-zijos. Atlikęs reikalus ir nōrē-damas važiuoti namo, jis nebe-rado arklio. Tuomet jis pranešė policijai.

Atėjus naktiai, 14 metų Kun-čiūnas Algirdas buvo sugautas vagiant gimnazijos malkas. Jis buvo pasikinkęs tą arklių. Kvo-čiant išaiškinta, kad anksčiau pavogęs keturis arklius. Jis pa-vogė ir Vilūno arklių ir paslėpė jį miške, kur buvo prižiūrės prie medžio. Naktį atvažiuo j miestą ir pradėjo krautis į ve-žimą gimnazijos malkas. Jį su-gavo jau antrą vežimą bekraun-ant. Malkas jis vežė miškan, kur, manoma, būtų pardavęs. Jaunas vagilius suimtas ir ne-paleidžiamas.

DIDELĖ BYLA DEL SUSISAUDYMO

Daugų policija buvo painfor-muota, kad rugpiučio 1 dieną, 1935 metais, komunistai platin-sia atsiskaikymus, iškelsią vėlia-vą ir t.t. Policija pasikvietė sau-lius.

Du šauliai, J. Celencevičius ir V. Juskevičius, kariškais šau-tuvais glunkuoti, buvo pasiūstį j Merukių — Rakančių kaimų vieškelį. Šauliai beidami į pa-skirtą vietą pavargo ir susėdo ant griovio krašto paislėti. Be-lisnt išgirdo kažką ateinant. Šauliai prigulė, o kai nepažįsta-mi žmonės priėjo, šauliai nōrē-je sulaukyti ir liepė sustoti. Nepa-žįstamieji pradėjo į šaulius šau-dyti. Šauliai iš griovio irgi at-i-darę ugnį. Pasisaude, vieni ki-tų išsigandę, pasitraukė.

Ryto metą netoli tos vietos rastas sunkiai sužeistas Bronius Baranauskas. Tiriant paaiškėjo, kad jis su U. Karkausku tą naktį ėję į Rimėnų kaimą vogti, bet šauliai jiems žygi su-trukdė. Sako, kad ne šauliai peršovė Baranauską, bet per-neatsargumė Karkauskas, ku-rio du šūviai pataikė: vienas į krūtinę, antras į koją. Pirmas is šūvis buvo kone mirtinas.

Pirmiau juos Kauno apygar-dos teismas buvo nubaudęs po ketverius metus sunkių darbų kalėjimo, bet apeliaciniai rūmai visai išteisino.

YOUTH COLUMN

NATIONAL MAGAZINE PLANNED FOR LITHUANIAN-AMERICANS

NEW YORK CITY. — For a long time, Lithuanian-American people have discussed unity and cooperation. Many have discussed the possibility of issuing a magazine of interest of the present generation of Lithuanian-Americans. There are hundreds of thousands of us. There must be some method whereby we can express and discuss the things we have in common. There must be some place where we can get authentic information about our forefathers in the language which we have been taught to read and understand. There must be some method where by cooperation can be evolved to build up the present organizations of Lithuanian-Americans. There are excellent sportsmen, doctors, lawyers, students, artists, leaders in various fields in our midst, yet they do not find an organ for the expression of their ideas, talents and aspirations.

We belong to many organizations. There are certain bonds which draw us together. These may be:

1. The fact that our parents had their origin in Lithuania.
2. Our hunger for knowledge about our forefathers.
3. The necessity of organizing ourselves to promote sports, cultural and educational activity in various fields.
4. Our love for peace and our love for democracy.

Keeping these factors in mind, a group of young people met last January in the Eastern District YMCA (of Brooklyn, N. Y.) and decided to work toward launching a magazine for Lithuanian-Americans on a national scope. They decided to call the magazine THE VOICE of Lithuanian-Americans.

Prominent Youth Make Plans

They were not just an ordinary group of young people—but people who have become nationally known for their ability and for the responsible positions which they hold. Among them we find: K. Michelonas, member of the National Youth Committee of the SLA (Lithuanian Alliance of America), John Orman, secretary of the LDS National Youth Committee, Charles Kwaren, secretary of the Lithuanian Athletic Club (Brooklyn), Albin Kairūkis, teacher of art in Newark, N. J. schools, Vytautas Zablackas, an editor, to mention only a few. Besides this, many youth of different cities have volunteered to become contri-

PALEIDO SMOGIKUS

Breslau, Kovo 25. — Hindenburgo Centras, smogikų pulkas, palėistas. Sako, kad jis kėles protestus prieš Hitlerio režimą. Pašitai esą susirūpinę, kad Aukštojoj Silezijoje esantieji smogikai užsikrėtė „kriminaliais elementais.“

EMIGRANTAS

Atsiminimai

(Tąsa)

—Gerai,—atsakiau jam,—Jei sakote, kad nieko geresnio komunizme nematote, tai pasakykite man, ką jūs žinote apie komunizmą? Kuom jį skiria nuo kapitalizmo?

Gydytojas pradėjo traukti dūms daug smarkiai ir pakilo vaikščioti. Matomai jam buvo sunku atsakyti į mano klausimą.

—Hm... Teisybė pasakius, aš su komunizmu teorijai nesu susipažinęs. Viena tik nujačiu, tai, kad jis netinka mūsų kraštui. Jis yra svėtimas.

—O kodėl gi kapitalizmas nesiam kraštui ne svėtimas?

—Ką jūs norite tuomi pasakyti?

—O gi tą, kad jei Kanadoj yra toks pat kapitalizmas, kaip ir kituose kraštuose, tai ir jė vystymosi pasekmės bus tokios pačios.

—Kapitalizmas nieko bendro neturi su komunizmu.

—Taigi, kad jis turi labai daug ryšių. Kapitalizmas yra auklėtojas komunizmo. Jis teikia maistą augančiom komuninstinėm jėgom.

—Man atrodo, kad tėtis labai mažai nusimanai apie politiką ir ekonomiką, nors ir geras gydytojas esi,—įsikū dukte Ona.

—Lyg jau tu daugiau nusimanai?

—Aišku, kad aš daugiau nusimanau. Šių dienų studentai dauginau gilinasi į tokius daly-

ju argumentų.

—Tik tai del tavęs. Aš nematau studijuoti, nes neturiu laiko užimti politiką.

Mūsų diskusijos užsibaigė laimingai. Aš buvau užkvietas ateiti kitą kartą ir atnešti marksistinės literatūros del jo duktes.

.....

Kada sugrįžau namo, radau kambaryje kelis draugus, kurie buvo labai susirūpinę manimi. Mint draugas, su kuriuo išėjau rinkti balsų, buvo tik kitoj pusėj gatvės, kada mane įsivedė į vidų. Jis manė, kad mane suėmė. Buvu jau pranešta Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos Centro Komitetui.

—Žiūrėkite, jis čia!—sūsuoko mano draugas, kada aš įėjau.—O mes manėm, kad tu jau suimtas. Sakyk, kaip tau buvo.

Aš jiems paaiškinau visą atsitikimą.

Mums bešnekat, įėjo Kazys, senas mano draugas. Aš buvau labai nustebintas, nes jis pas mane buvo labai senai. Jis mus pasveikino labai draugiškai, o jo veide buvo matyti kokio tai džiaugsmo išraiška.

—Tai ką čia veikiate?—jis užklauso mus.—Ar koki susirinkimą laikote? Gal aš jums trukdysiu?

—Taip sau kalbamės,—atsakė jam vienas iš mano draugų.

Pas visus atsirado noras paklauseti jį, kaip jiems sekasi.

—Tai kas naujo?—pradėjo Antanas.—Kaip sekasi?

—Niekto tokio naujo,—jis atsakė rimtai, truputį nusiminusiai.—o kaip mums sekasi, tai jis patys gerai žinote.

O kaip gyuoja janieji?—pastatė klausimą kitas.

—Paseno,—buvo trumpas atsakymas. Kiek patylėjęs papasakoj, kad jis jau gerokas laikas nutraukęs ryšius su jaunaisiais ir nieko nebežinąs, kas tenai dedasi.

—Kame priežastis jūsų pasitraukimo?—greitai visi užklausem.

—Aš pamąciau, kad mes per toli atsilikame nuo progreso. Mūsų veikimas virto tik prieškomunistiniu. Viskas kitas liko užmiršta. Neapykanta komunistams mus padarė atžagareiviais.

Tuos žodžius taręs pasizūrė į jį mus lyg laukdamas atsakymo ar mūsų nuomonės.

—Vadinasi, jūs nutarėt išbristi iš tos prieškomunistinės balos?—mes visi vienu balsu pastatėm klausimą.

—Taip. Aš matau, kad kova prieš komunistus, kova prieš Sovietų Sąjungą— neišvengiamai stumia į atžagareivius eiles. Kovoti prieš komunistus ir prieš Sovietų Sąjungą ir tuo pačiu laikų būti progresyviu žmogum—negalima. Jei ir nenoretum stovėti su atžagareiviais, vistiek realybė pastato. Aš matau, kad tarp progreso ir reakcijos vidurio nėra. Kaip tik prieš revoliucinį judėjimą, taip nejučiomis randiesi su reakcija.

Tai kokią galutiną išvadą jūs padarėt?

—Aš nusistaciau stovėti su progresu. Jei su kuo nesutinku, tai diskutuosiu su draugais, tik man paaiškės, bet nuo dabar būsiu jūsų draugu.

Visi draugiškai pasisveikinom su Kaziu kietai rankas spausdami. Kambary prisipildė nepaprastu jausmu.

.....

Už poros savaitių aš nune-

šiau gydytojui Brown knygą Politinės Ekonomijos Pamatai. Knygos paimti išėjo Onytė, gydytojo dukte. Niekio nalaucus užmokejo už ją ir dar su kaupu.

—Knyga nekainuoja tiek,—aš jai aiškinau.

—Jei kas liks, sunaudokite Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos reikalams,—ji atsakė.

Buvau jau beinašs, kuomet ji mane susiėmė ir vėl užkalbino.

—Aš norėciau pasimatyti su jumis ir kai kuriais klausimais pasikalbėti,—tarė man, truputį lyg susijaudinus.

—Su mielu noru,—atsakiau.

—Jei panelė turite ką nors pasakyti ar ko nors paklausti, aš esu pasirėngęs.

—Ar jūs galite ateiti į Queens parką sekantį sekmadienį, apie 10 valandą ryto?

—Aš tikiu, kad aš galėsiu.

—Atsėskite ant suolo šiaurinėj pusėj parlamento rūmų ir laukite, jei manęs nerasite. Aš užeisiu eidama iš bažnyčios.

—Aš jūsų pagedavimą išpildysiu.

Atsivėciau ir pasileidau namo. Eidamas galvoju, ko kiam tikslų ji nori mane matyti. Kad kokia paprasta mergina, darbininko dukte, sakyčiau, kad patikau, nori susipažinti. Bet gydytojo dukte, gerai gyvenanti, lankanti universitetą, lyg negali panašiai manyti.

Tos kelios dienos, kol atėjo sekmadienis, mane kankino visokios mintimis. Kartais kankiną daugydavau, kad gali kartais būti kokia policijos agentė ir nori išgauti iš manęs kokių informacijų.

Sekmadienis išaušo man nebemiegant. Rytas buvo labai gražus. Pasiviliojęs lovoj atsikėliau ir apsirėngęs išėjau valgyti pusryčių. Po pusryčių ėjau į Queens parką.

Kada nuėjau į sutartą vietą, ant suolo gulėjo apdrisęs bedarbis. Jis, sulautęs kaitinamas, taip saldžiai miegojo, kad gražu buvo jį žiūrėti. Aš atsėdėčiau netoli to suolo ir pradėčiau skaityti knygą.

Už kokios penkiolikos minučių atsivilkio storas policmanas ir pradėjo budinti jį.

—O kur aš miegojau, jei čia neduodate?

—Ne mano dalykas,—atsakė policmanas.— Kreipkitės prie miesto valdybos.

—O je! Jau dešimtį kartų kreipiaus. Ji varo į Industrijos namą—į tą kalėjimą. Aš neisiu tenai. Aš esu pereioto karo kareivis, aš užsitarnavau geresnį gyvenimą.

—Daug nekalbėk, bet kėlkiis ir eik,—ragino policmanas,— nes suareštuosiu.

Kokią teisę tu turi mane varyti iš čia? A r t u žinau, kad aš savo sveikatą padėjau statydamas anuos universiteto budinkus? Penkiolika metų dirbau prie įvairių darbų šiam parke. O jis mane varo nuo suolo?

Policmanas buvo nesukalbamamas. Paėmė senį už rankovės ir nuvarė nuo suolo.

Likęs vienas pradėjav galvoti. Išizūrėjau į parlamento rūmūs, į universiteto budinkus. Kiek vargo padėjo darbininkai juos statydami, galvojav sau vienas,—kiek jų neteko sveikatos, o gal buvo tokių, kurie ir žuvo. O ką jie dabar turi? Gal daugelis iš jų taip bastosi po parkus, kaip ir anas senelis. Ne-

turi vietos nei naktį prisiglausti. O tie, kurie niekad nedirba produktivūs darbo,—tie užima tuos budinkus.

Bežiūrint į tuos budinkus kilo mintis mėginti kurti poeziją. Išsitraukiau paišelį ir popierio šmotelį ir pradėjau statyti žodį prie žodžio, eilutę prie eilutės.

Buvo vienuolika valanda, kuomet aš atsiminiau apsidairyti, kur dinga mano Onytė, kuri nōrėjo pasimatyti su manimi. Ir mano akys susitiko su jos akimis. Ji ramiai sėdėjo ant suolo ir tėmyjo mane, kai aš rašiau ir tryniau.

—Labas rytas,—pasveikinau ją.—Ar senai čia sėdite?

—Koks pusvalandis laiko,—ji atsakė.

—Tai kodėl manęs neužkalbina? Aš buvau labai užsimastęs, todėl neatsiminiau apsidairyti.

—Nenorėjau sutrukyti jūsų minčių,—ji tarė šypsdamosi.—Maniau, kad ką nors svarbaus rašote.

Abu susėdome ant dirvončio ir pradėjome pasikalbėjimą.

—Tai ką tokio rašote?—buvo jos pirmas žodis.

—Čia šį rytą buvo toks įvykis ant to suolo, kuris sukėlė manyje mintį parašyti eilėraštį, todėl buvau bemėginąs parašyti.

—Ar parašėte?

—Dar ne. Nesisekė.

—Matomai pasirinkai netikusią temą?

—Buvau pasirėngęs aprašyti Queens parką su visomis jo grožybėmis.

—Tai rado apie ką rašyti. Aš nematau nieko tokio įdomaus šiam parke, išskyrus didelius parlamento rūmus ir universiteto budinkus.

(Bus daugiau).

Montrealo Naujienos

Ar Pabėgo Montrealiečiai Iš Sovietų Sąjungos

Pastebėjau Liaudies Balse Nr. 163, kad tarpe Sudburio lietuvių eina gandai, kad išvažiuosieji į SSRS montrealiečiai lietuviai pabėgo į Lietuvą nepakęsdami gyvenimo sąlygų Sovietų Sąjungoje. Toki ir dar biauresni gandai dažnai būna fabrikuojami blogos valios žmonių. Kelis kartus buvo paskelbta, kad drg. D. Tubelis del nepakęsdami sąlygų buvo pasikopę, nusišovę ir pabėgę iš Sovietų Sąjungos. Tokius gandus išgirdę draugai patys per spaudą ar laiškais tiesioginiai atmušdavo.

Vienas iš tų "pabėgėlių" ir "nusižudžiusių," kovo 4 d., 1937 laiške, iš Leningrado, montrealiečiui V. Navickui, kurį jis gavo kovo 19 d., rašo: "Draugas Navickas, aš manau, kad prisimenate mane, aš tankiai užeidavau pas D. Kilikevičių. Perduokite jam geras dienas nuo manęs. Aš gyvenu Sovietų Sąjungoje, dešimtį sykių geriau, negu Kanadoje, Montreale. Esu vedęs, turiu vienų metų dukterį." Tai žodžiai drg. D. Tubelio, kuris keli metai išvykęs iš Montrealo ir kelis syk buvo paskelbtas nusižudžiusiu ir pabėgusiu. Jo adresas sekantis: US SR, Leningradas, 45 P.O. Murskely per. Dom 6b Kv. D. U. Tubelis.

Adresą paduodu, kad susirūpinusieji Tubelio ar kitų likimu turėtų progos "savo pagelbos ranką" ištiesti.

Drg. Tubelis siuntęs Navickui laišką tik dėl to, kad jis tik tą adresą prisiminęs. Tame laiške dar buvo kitas laiškas į naujus darbuotojus dr. J. ir V. Naujokaičiams, su kuriais jis turi asmeninį ryšį. Bendrai iš laiško matyti, kad jis jaučiasi gana patenkintas tenykdami gyvenimu.

Drg. V. Subačius ir R. Tarasevičius, kartu išvažiuosieji su Tubeliu, netolygoje praeityje yra atmušę per spaudą tuos šmeižtų gandus apie juos.

Reik stebėtis, kaip tie žmonės drįsta taip blaiviai sufabrikuoti nebūti dalykus, kad tik šmeižus Sovietų Sąjungą.

L. B. Korespondentas.

Pasidarbavo ir Parėmė "Always Ready"

Pirmu kartą Montrealo lietuviai parėmė Kanados darbininkų vaikučių laikraštuką "Always Ready." Ligi šioliai labai mažai Kanados lietuvių darbininkų vaikučių girdėjo apie minimą laikraštuką, kuris išeina žurnalo formato iš apie 20-30 puslapių ir labai noriai jaunuolių skaitomas.

Per Liaudies Balsą ir laiškais atsikreipus drg. J. Brogai dėl paramos ir naujų skaitytojų "Always Ready" montrealiečiai nors nelabai daug pasidarbavo, bet atsikreipimas neliko be atbalso. ALDLD 137 kp. moterų skyrius sukėlė ir paaukaudavo \$5.00. ALDLD 47 kuopos lietuvių kalbos mokyklėlės mokiniai surinko aukų \$4.45 ir gavo tris naujus skaitytojus. Aukų rinkime pasidarbavo sekančiai: Ald. Tamošūnaitė surinko \$2.00; J. Juraitytė—\$1.25; Mačernytė—\$0.50; G. Mikalauskaitė—\$0.35; A. Kiešaitė—\$0.25 ir J. Mikalauskas—\$0.10. Aukotojams ir pasidarbavusiems reikiški padėka.

Nauji skaitytojai, kurie jau gavo "Always Ready," labai patenkinti. Įdomiausi žurnale telpamais juokais, aprašymais, galvosūkiams, karikatūromis, žiniomis ir kt. Darbininkams tėvas patartina užrašyti savo vaikučiams "A. R." Prenumerata metams 50 centų, pusmečiui 30 centų.

K. K.

SAKO BUS ŠALTAS PAVASARIS IR PUSĖ VASAROS

Sudbury, Kovo 27.—Kunigas A. J. Bruce, Sudburio distrikto oro spėjimo buvimo vedėjas, pareiškė, kad pavasaris bus labai šaltas, o gegužės 24 dieną busiųjų sniego. Pirmą pusę vasaros taipgi busianti šalta.

Nenusigaskite Duplessio Grumojimų

Kovo 24 d. Kvebeko parlamentas užtvirtino Duplessio antikomunistinį bilį — įstatymą. Bet ar jis prisiš naudoti, tai lieka didelis klausimas. Progresyvis judėjimas mobilizuoja tūkamsai sutikti pirmąsias atakines. Socialistiniai nusistatę darbininkai, priklausanti CCr organizacijose, išeina su protestais. Dalis inteligentijos ir mažesnieji valdininkai tik pasijuokia iš tokių Duplessio pravedamų įstatymų.

Aldermanas Hubert daro išvadą, kad sulys Duplessio įstatymą, tai ir Montrealo City Hall turės būti užrakinta. Darbininkai turime būti pasiruošę sutikti atakas, bet jokiu būdu neturime nusigasti. Jeigu nusigąsime, tai pripažinsime Duplessį laimėtoju su jo antidemokratiniais įstatymais.

L. B. Korespondentas

Svarbus Pranešimas

Šiuomi pranešame, kad ALD LD 137 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 16 d. balandžio, 8 val. vakare, 01234 Charlevoix Str.

Visų narių pareiga atsilankyti, nes yra visa eilė svarbių reikalų apkalbėti, kaip tai Daily Clarion vėjus ir kif., o be to, kurie nariai dar negavote knygos "Gamta ir Žmonės" už 1936 metus, galėsite gauti; taipgi paskutiniu laiku gavome keletą knygų "Povilas Jurka," tai kurie nariai dar esate negavę, galėsite atsitiinti.

Taipgi prašome tuos narius, kurie dar nesate užsimokėję duokles už pereinamus metus, kad pasistengtumėte nevilkinančiai užsimokėti, nes jūsų užvilksimas mokėjimo tik apsunksina Centrą išleidimui knygų ir žurnalo.

Nepamirškite, kad dabartiniu laiku eina ALDLD vėjus, todėl ateidami į susirinkimą atsivėkite nors po vieną naują narį.

ALDLD 137 kp. Valdyba

Pasmarkinkime ALDLD Vajų

Jau tik mėnuo laiko liko iki ALDLD vėjus pabaigos, o mūsų 137 kp. kvota dar neįspėjusi. Nors visa eilė draugų iššaukė vieni kitus į lenktynes, bet iki šiam laikui iš lenktynių tuoju tik viena draugė pridavė vieną naują narį.

Geriausiai šiame vajuje (kaip ir visuose vajuose) darbuojasi moterys, kurios jau yra gavusios 10 naujų narių, o vyrai tik 6 ir 3 patys įstojo, kurie nebus priskaityti nei prie vyrų nei prie moterų kvotos, o tik bendrai prie kuopos kvotos. Kaip matote, vyrūčiai, tai jums grėšia didelis pavojus iš moterų pusės, o jei to išvengti, tai lieka daugiau padirbėti.

ALDLD 137 kp. yra užsėdėjusi kvota gauti 50 naujų narių. Kvota nemaža, bet jei visi tinkamai įvertinsime vėjus svarbią, tai su kaupu bus galima išpildyti. Tik reikia dirbti! O nepamirškime ir tą, kad esame iššaukę torontiečius į lenktynes. Būtų daugiau, negu negražu, jeigu taip mažai lietuviams apgyventa kolonija sumuštų didžiulę Montrealo koloniją. Kiek teko sužinoti iš kai kurių torontiečių, tai jie dirba ne juokais, kad tik montrealiečius supliukus. Todėl visi į darbą!

Paskutiniame savo posėdyje ALDLD 137 kp. valdyba, be ko kito, apkalbėjo ir vėjus klausimą. Valdyba nutarė skirti dvi dovanas pirmiesiems uždarninkams, geriausiai pasidarbavusiems. Pirmą dovana \$3.00 vertės ir antra \$2.00.

Iki šiam laikui draugai ir draugės darbuojasi sekančiai naujų narių gavime: drg. X yra gavusi 6 naujus narius. Jei minima draugė ir toliau neapils, tai nebūna abejoti, kad jai teks pirmoji dovana; drg. E. Vilksis—3; drg. Skardžiūviene—2; drg. J. Braknys—2; drg. A. Suplevičius—1; drg. K. Kilikevičius—1; drg. Petrauskienė—1 ir trys draugai patys įstojo.

Kaip matote, tai dar tik 7 draugai ir draugės vajuje darbuojasi, o kur kiti nariai?

173 kp. Finans. Rašt.

Čia matyti vaizdas New London mokyklos po eksplozijos, per kurią žuvo 455 vaikai.

Pranešimai BAZARAS

Visi ir visos, kas norite linksmai laiką praleisti, taipgi išgyti gerų ir vertingų daiktų, del vyrų, moterų ir vaikų, už labai pigią kainą, tai prašome nepraleisti gerą progą. O tą progą jums suteiks ALDLD 137 kuopa, kuri ruošia didelį, didelį

BAZARA

lietuvių salėje, 01234 Charlevoix Str., ketvirtadienį, balandžio 8 d., penktadienį " " " 9 d., šeštadienį " " " 10 d.

Prašome įsitemyti gerai vietą ir datą, ir užkvičiame visus ir visas Montrealo lietuvius-ės atsilankyti į šį bazarą. Atsilankę būsite "suprize," kiek čia pamatysite ir atrasite viso gero del Jusų!

Rengėjai

VAKARUSKOS

Sekmadienį, balandžio (April) mėn. 4 d., 5 val. p. p., po-điančialiečių salėje, 01234 Charlevoix Str., ALDLD 137 kuopa ruošia linksmas, krai lietuviškas

VAKARUSKAS

Kviečiame visus atsilankyti linksmai laiką praleisti.

Rengėjai

DISKUSIJOS

Šiuomi pranešame, kad balandžio (April) mėn. 6 d., 8 val. vakare, posančialiečių lietuvių salėje, 01234 Charlevoix Str., ALDLD 137 kuopa rengia svarbią diskusiją Kvebeko provincijos reakcijos klausimu.

Prašome visus lietuvius-ės darb. dalyvauti šiose taip svarbiuose diskusijose.

Valdyba

SUSIRINKIMAS

ALDLD 47 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 2 d., 8 val. vakare, penktadienį, 2114 Frontenac Str. Prašom narius dalyvauti. Yra daug svarbių klausimų apsvaryti.

Valdyba

ŠOKIŲ VAKARAS

Rytiečių salėj, 2114 Frontenac Str., šeštadienį, balandžio 3 d., ALDLD 47 kuopa rengia didelį šokių vakarą. Mylinčius linksmai laiką praleisti prašome dalyvauti. Pradžia 8 v.v.

Parengimų Komisija

MENININKŲ SUSIRINKIMAS

Balandžio 5 d., penktadienį, rytiečių salėj, 2114 Frontenac Str., šaukiamas Montrealo Lietuvių B. S. Dramos Grupės mėnesinis susirinkimas. Ant dienotvarkės bus sekančiai punktai: peržvalgai savidantų veikalu, diskusijoms meno klausimu, savitarpinei draugiškai kritikai ir kitiems dalykams apsvaryti, kas liečia mūsų montrealiečius. Todėl visi menininkai-ės būtinai dalyvaukite. Taip pat ir visi kiti, kurie interesuojatės virš minėtams klausimais, atsilankykite, visais bus leista laisvos minties išsireiškimas m e n o klausimu.

D. G. Valdyba

Kaip Gyveno Didysis Proletarinis Revolucionierius

(Ištraukos iš biografijos)

G r i g o r i j u s K o n s t a n t i n o v a s O r d z o n i k i d z e (partinis vardas —Sergo) gimė 1886 metais spalio 28 d. Vakarų Gruzijoje, Goresha kaime. Jo tėvas buvo labai neturtingas, mokyti buvo sunku. Pabaigęs Goresho parapijinę mokyklą, jis įstojo į gelžkelečių mokyklą Čašure, bet šeima taip vargingai gyveno, kad pabaigti mokslų ten Grigorijui Konstantinovičiui neteko. Pagaliau, 1898 m. Ordzonikidzei pasisekė užbaigti dviklasę mokyklą Choragouli, o 1900 m. jis pervaziavo į Tbilisį ir įstojo ten feldšerių mokyklon.

Jau po metų, 15-kos metų Or-

Iš šv. Kazimiero Draugijos Susirinkimo

Kovo 14 d. Vytauto klube įvyko šv. Kazimiero Pašalpinės Draugijos narių mėnesinis susirinkimas. Susirinkime dalyvavo apie 60-70 narių.

Apsvarščius ligonius, kurių buvo septyni, valdybos nariai pranešė, kad po susivienijimo su šv. Jono Pašalp. Draugija, kurios išdas buvo apie \$300, dabar draugija turi apie \$1,800 kapitalo. Įsteigta du skyriai, del pašalpos ir pomirtinės mokesimo. Mokanti į mėnesį 50 centų, laike ligos gauna \$5.00 pašalpos į savaitę, mokanti \$1.00, gauna \$10.00.

Šv. Jono Draugijos buvęs fin. sekretorius iškėlė nekurių narių ir net šv. Kazimiero draugijos pirmininko apsilėidimą mokesčių finansinėj silpnė.

Parengimų komisijos narys Sabeckas pranešė, kad kada kartu su Vytautu klubiū bus draugija ruošia parengimus, tai klubiūčiai neleidžia mūsų draugijos nariams darbuotis parengime, jie atsiskaitė iš parengimo pelno po apie \$12.00. Nariai priešingi tokiam klubiūčių elgesiui.

Daug narių pasipiktino, kad k l i u b e i a i išnuomavę mūsų draugijai susirinkimams salę ir neduoda ją ramiai naudotis. Vidury draugijos susirinkimo jie atidaro svaigančių gėrimų butelį, kas eina mūsų draugijos nenaudai.

Per daug metų buvęs vicepirmininkas Bagdonas rezignavo iš pareigų, išrinktas naujas. Skaitytas laiškas, kuriame kvietė Prieskarinis ir Priekšištinis Komitetas dalyvauti Ispanijos liaudies klausimu šaukiamam lietuvių susirinkimui. Sekretorius Navickas perskaitė laišką pareiškė, kad kas mums apeina apie Ispanijos liaudį. Gaila, kad taip ramiai žmogus gali žiūrėti į tokias žinynes savo brolių, kokios vyksta Ispanijoje. Buvo narių, kurie priėmė laišką su rintumu.

Senas Narys

visių iš Rusijos.

Tokiam žmogui, kaip Sergio, Iljičas galėjo pavesti sudėtingiausį darbą: visos Rusijos bolševikų konferencijos parengimą. Del to reikalinga buvo sugrįžti į Rusiją, atstatyti policininkų terorą sugriautas partijos organizacijas, išaiškinti partijos narius, kad menševikai ir trockistai veda išdavikišką kovą prieš proletarinę revoliuciją. Sergio puikiai išpildė Lenino užduotį.

1912 metų balandžio mėn., policija vėl sugavo į savo letenas Sergio, šiuo kartu jau ilgam.

Tiktai samoderžavijus nuvertimas išlaisvino draugą Ordzonikidze iš tremimo.

Ivyko didžiausias perversmas žmonijos istorijoje—Spalio socialistinė revoliucija. Ordzonikidze buvo vienas iš tų, kuris vadovavo pirmiems apginkluoto proletariato mūšiams prieš Baltagvardiečius ties Pulkovu, Ukrainoje, ant Dono, ant Kubanės, ties Caricinu. Sergio buvo vienas iš artimiausių Stalino padėjėjų Caricino didvyriško gynyimo dienomis. Nuo Volgos Ordzonikidze skuba ant Kubanės ir Čiomomorje, kad atmuštų denikiniečius ir vokiečių okupantus. Žiauriuose mūšiuose jis gina Vladikavkazą (dabartinis Ordzonikidzės miestas) ligi paskutinės galimybės. Priverstas atsitraukti į Ingušetiją, Sergio organizuoja kovai prieš b a l t a g v a r d i e č i u s I g a n i š e t j o s liaudį, paskui kalnų viršukalnėmis, rizikuodamas gyvybę, perėina į Tbilisį, užimta menševikų, o iš ten į Baku. Abiejuose šiuose miestuose Sergio renka bolševikus-palėpinikus, nužymi su jais tolimesnius kovos kelius prieš kontrevoliuciją. Iš Baku Sergio būriniai laiveliai plaukia į Astrachanį. Trylika dienų burelis drasių bolševikų, keidami šaltį ir badą, blaškėsi žuvininkų valtyje Kaspijos jūroje, ir, pagaliau, pasiekė Astrachanį. Čia Sergio susipažino su Kirovu.

Ir vėl mūšiai. Vakarų frontas. 1919 metų liepos mėn. su šautuvu rankose tamsią naktį Sergio eina žvalgybon baltųjų lenkų, laikusių savo rankose Borisovo miestą, užfrontin. Ištyręs priešų jėgas Sergio sugrįžta, išdirba kovos operacijų planą—ir po dviejų dienų Borisovas raudonųjų tapo paimtas.

Pietų frontas. 1919 metų spalio. Udarnos grupės iš latvių, estų ir 9-tos divizijos dailių su Sergio priešakyje per mūsų paima Oriol, atstumdamas denikiniečius.

Vėl Siaurės Kaukazas. Sergio —partinio biuro del sovietų valdžios atstatymo Siaurės Kaukaze pirmininkas. O po trijų mėnesių Raudonosios armijos, su Ordzonikidze priešakyje, Kirovu ir Levandovskiu, išlaisvino Azerbaidžaną ir 1920 metų balandžio gale įžengė į Baku.

Pilietinis karas pasibaigė, prasidėjo nauji mūšiai, mūšiai už tolimesnio socializmo pergalę.

Užkaukazio bolševikai išrinko Sergio savo vadovu. Ordzonikidze atstato krašto ūkį ir kartu stiprina Užkaukazio tautų draugystę. Su pagება Lenino ir Stalino kovoją prieš visus, kas mėgino šią draugystę suardyti.

1926 metais partija pašaukė

PIPIRNČIA

PIPIROGRAMA IS SPANIJOS

Sveiki Kanadiečiai! Šiuomi pranešu, kad aš, tai yra Plaktukas, ir Agnieška esame Ispanijoje ir malame pipirus čionai.

Ar jūs tikėsite, ar ne, bet mes atlekame labai ilgnų darbą. Mūsų pipirus valdžia naudoja labai plačiai. Jais vašina visos savo priešius.

Mussolinis ir Hitleris sumanė paimti Madridą iš Guadalajara pusės. Sutraukė pulkus fašistų. Atburbėjo su didžiausiu triukšmu. "Mes vyrai, mes juodmarškiniai!" šaukė jie. Bet kai pradėjome juos vašinti raudonais ir geltonais pipirais, tai juodmarškiniai vadai sušuko: "Vyrai, slėpkitės!"

Vienoj vietoj taip trūdna jiems pasidarė, kad net Mussolinio laišką pametė.

Aš jums pasakysiu, kad mes visus fašistus išpipirinsime iš šios šalies. Tik siūskite daugiau mums pipirų.

Agnieška prašė perduoti gerų dienų Svogūnui, Cesnakui ir Pipirui.

Plaktukas

Guadalajara, Ispanija.

ORRAS

Quebeco provincijoje pradėjo smarkiai siausti duplesinės audros. Ypatingai negražiai staugia apie sales.

Nepaprasta Naujiena

Montreal.—Čia nekaltai prasidėjo Kanados Jaunaliuvių Meno ir Apšvietos Draugija "Talka," iš kurios žada gimti Kanados lietuvių atpirkėjas.

Pasikalbėjimai

Karelvis:—Ponas vade, mūsų itališki talkininkai sumušti, kapitonas klausia, ką daryti?

Vadas:—Pasakyk jam, kad pasistų vokiečius.

Karelvis:—Vokiečiai sumušti prie Madrido.

Vadas:—Kaip atrodo, tai teks siūsti ispaniškus fašistus.

Karelvis:—Kad jie labai užimti.

Vadas:—O ką gi jie daro?

Karelvis:—Jie šaudo bėgančius italus, kad sustotų bėge.

Ordzonikidze dar aukštesnėn vieton—jis tapo Darbininkų ir Valstiečių Inspekcijos liaudies komisaru ir Generalinės Partinės Kontrolės komisijos pirmininku. Priešai, išbroviesieji ir sovietų įstaigos ir partija, visaiptengstengsi trukti pargalinga socializmo statybą. Trockis, Zinovjevas, Kamenevas ir jų pakalikai, o paskui dešinieji askalfiniai—Bucharinas, Tomskis ir Rikovas — mėgino sugriauti partiją, nukreipti partiją nuo Lenino-Stalino kelio. Sekant d r a u g o Stalino nurodymus Centralinė Kontrolinė Komisija, Sergio vadovaujama, kėlė partijos ir sovietų valdžios priešus, be pasigalėjimo vijo juos iš VKP(b) eilių.

Mes įžengim į pirmą penkmetį. Draugas Stalinas išplėtojo šaliai didžiulius socialistinės statybos planus.

Reikalinga buvo pastatyti šimtus zavodų ir fabriku, iškasti dešimtis sąchtų, pastatyti ant upių elektruos stočių užtvankas.

Partija ir viriausybe pavedė Sergio Ordzonikidzei stoti šių darbų priešakyje. Draugas Sergio tapo Vyriausios Liaudies ūkio Tarybos pirmininku, o paskui—SSRS sunkiosios pramonės liaudies komisaru.

1930 metų gruodžio mėn. draugas Ordzonikidze buvo išrinktas VKP(b) Politbiuro nariu.

Didžiausios masių šalies pergalės, kuriomis didžiūojasi viso pasaulio darbininkų klasė—Magnitogorskas ir Dnieprostrojus, Kuzneckas ir Komsomolskas, tūkstantiai naujų sąchtų, zavodų, rudos kasyklų sukurta vadovaujant socialistinės pramonės geležiniam komandieriui—Sergo Ordzonikidzei.

Jis buvo mylimu mokytoju, draugu ir padėjėju mūsų direktoriams, darbininkams.

Viriausybe atžymėjo draugo Ordzonikidzės žymius užsitarnavimus ūkio fronte, apdovanojama jį 1935 metais Lenino ordenu ir 1936 m.—Raudonosios Darbo vėliavos ordenu.

Netekome draugo Ordzonikidzės—Lenino ir Stalino santelkio, patvaraus bolševiko, kurio vardas brangus viso pasaulio darbo masėms.

Nutruko garbingas, didvyriškas gyvenimas, visos pašvęstas kovai už komunizmą dalyką.

(Iš R. Artojo)

